

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23880
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	18
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 18

CAR
TO
CASTE

car न इ। I रथः RV, etc (ifc + आ) —

स्यन्दनम् m + (आ) न RV, etc, स्यन्दनम्.

II अक्षः — उपह्वरः L — निषङ्गथि (L)

m — पत्रम् mn, mBh, Kāv, पत्रः śākat

(ifc + आ, ई) — पद्मम् L — या —

युग्यम् mn, mBh, etc — वसथिनम् m śiś

शकटम् (rarely शकटः) miś, śānikhśiś,

etc — संयानम् R, mśicch.

2
5/18

any car वाहः śvet up, mBh, kav,

etc — विमानः, विमानम् Rājat 7.446

being over a car अधिरथ mfn

being upon a car अधिरथ mfn

a car drawn by oxen ।। वृषभयानम्

सश्च. ॥ गन्त्री, गन्त्रीरथः

। II गन्त्री, गन्त्रीरथः १ — वाहिकः L,

a car (drawn by horses) गन्त्री Hcar

3/5/19

7, Hcat 1.9.82, गन्त्रीस्थः L a car festi-

bal रथोत्सवः Cat. — a car fighter

रथी mfn (subst) a car for pleasure

पुष्परथ R, Hcat a car for travelling

पुष्परथ R, Hcat the car of a god

देवस्थः AV, TS, Br the car of a god

for carrying his image in procession

सुभद्रकः L the car of gods विमानः

4

5/20

विमानम् MBh, Kav, etc car of Indra

सहस्रहयश्चः (L) सहस्रहयश्चः (MW)

the car of Vishnu सर्वलोभः L —

श्रीलानन्दः L — a car moving through

the air. आकाशयानम् Sak car

procession श्रययात्रा W, car a car

to convey virtuous persons after

their decease to heaven पितृयानम्

W a car used in the eastern

country प्राच्यरथः Lēty a celestial

car व्योमयानम् cat a divine car

विजयः L going in a car विमान-

गमनम् a great car festival रथमहोत्सवः

रथमहोत्सवः cat — having a flowery

car पुष्पवाहनः AgP having no

car अरथ मृग RV, VS, AV a

5/21

W a car used in the eastern

country प्राच्यरथः L. & y a celestial

car व्योमयानम् cat a divine car

विजयः L going in a car विमान-

गमनम् a great car festival रथमहोत्सवः

रथमहोत्सवः cat — having a flowery

car पुष्पवाहनः AgP having no

car अरथ मृत् RV, VS, AV a

X5/23

અર્થશ્રી: MBh, 5, 5816 & 5820 a warrior

who owns no car અર્થશ્રી in MBh.

— 0 —

caravan I I सार्थः MBh, R,
etc.

II करकः, करकम् &vāḥ .

जनार्णवः MBh — जनार्णवः

Nal 13.16 . - निगम (if + आ)

R, &vāḥ — पथिकसंहति and पथिक.

सम्पत्ति संहति f (L) पथिकसार्थः (Majicck,

Mālarā) — वणिक्कुरकः &vāḥ ,

वणिक्सार्थः Bh P — शकरीसार्थः Pat on

Pāṇ. 3. 2. 115 — संचातः (rarely)

संचातम् ifc f आ) VP —

सरकः, सरकम् L — हारि ल L.

a caravan of pilgrims वार्धकः

W born in a caravan

सार्धज mfy Nal a great

Caravan महासार्धः MBh reared

in a caravan सार्धज mfy Nal

5/26 3

The chief of a caravan सार्चपति

म सार्चेश: ५ Paris travelling

with a caravan सार्चिक mf

with a caravan ससार्चिक (आ)

Kathās.

caravansary n | I जनाश्रयः Rājat 3.484

480.

~~caravansary~~ ~~II~~

~~II~~ उपकारिका L — उपकारी L —

उपकार्या — मालयम् sāh.

black caraway उद्गरशोचनम्

BHPz the common caraway

अजमोदः, अजमोदा, अजमोदिका

उग्गन्धा | a species of caraway

उग्गन्धिका L.

5/29 *

carbonate of soda

सोडा f ,

सोडा: ↓ impure carbonate of

soda

वज्र क्षारम् ↓ impure carbonate

of zinc

अमृतोत्पन्नम् , अमृतोद्भवम् ,

अमृतोत्पन्नम् ↓ .

impure carbonate of soda सारः ,

सारम् (if f आ) MW.

5130 X

a kind of carbuncle

सर्पमाण्डल W.

Carcass-eater कुणपभुज m Mālatim.

living on dead carcasses

विनष्टोपजीविन् mfn. Gob Br smelling

like a carcass कुणव mfn

SBr, Susr the carcass of a

horse अश्वकुणवम् TS 7.

5/32 X

~~E. latifolia~~

Cardia latifolia

n - कफलू m common

Un 1.95.

a cardinal number

सुलराशि m

Ping, comm cardinal point दिश

RV, AV, SBh, etc — काष्ठा

Naigh, Nih, MBh, etc a cardinal

virtu~~te~~ महागुण: Kām situated towards

the cardinal and immediate points

~~दिश~~ ^र ~~दिश~~ mfn MW the

eight cardinal points of the compass

5/34 x

collectively

अष्टदिशः f pl I, r

अष्टदिशः f pl Heat

the eight regents of the cardinal

points as gndra of the ~~east~~ East

etc अष्टदिक्पालाः m pl.

X
5/35

a bow like instrument for

carding cotton. निहननम् L.

Cardiospermum halicacabum II

स्फुटरंजिनी L ; स्फुटवल्कली subh —
तेजोष्वा subh 4.9.60 तेजनी L —

कटभी subh — लतापुरकी car, sch
— मतिदा L , शिमूडी
— (the plant) कुकुन्दनी bhpr

— पारावतपदी bhpr, car —

सुवेगा R — तिक्का bhpr.

II (the plant) अनलप्रभा —

कनकप्रभा L — कैडूकी L — गोलता L

— ज्योतिर्लता L — ज्योतिष्का L

तीक्ष्ण — तेजस्विनी L — दीप्ता L

सातला L — नग्ना L (ए. १ नग्ना)

— नग्ना L — निफला L —

पण्या L — पाशपतप्रदो L — पिण्या L

— पीततैला L — पूतितैला L

— बहुरसा L — लगणा L —

लता L — लवणा , लवणकिंशुका L

— वायसादनी L = काकतुण्डो —

मृङ्गिणी L — श्लेष्मन्त्री L —

सरस्वती — सारस्वती L —

सुपिङ्गला L — सुमेधस् + २ L

— सुवर्णलता L — स्वर्णलता L.

Cardamom n । II ऐन्डी L — कायस्था L —

गौराङ्गी L — चन्दा L — चन्द्रिका L —

चर्मसम्भवा L — छर्दिकारिपुः L — त्रिदिवा

Np२ — दिबोद्धवा L — द्विषा L — निदिघा

निदिग्धिका L — निस्त्रुटी L — पुरिका १

— बहुलगन्धा L — बहुला Bhp२. —

सुरभित्वच् १ L — हिमा (only १);

any species of Cardamom एला सु३२

Kathas, एलाकम्.

great cardamom I महैला L.

II कुमारी L — पृथ्वी L — मालेया L.

a kind of cardamom त्रिपुरा Gal —

गर्भसंभवा Gal.

large cardamom II बृहदेला L —

स्थूलेला L — स्थूला L — पृथ्वीला

L.

II कान्ता ३ — कुमारेका L —

गोपुटा ४ L — चन्द्रबाला L — निष्कुरी

Bhp२, L — लाडकाफलम् L —

त्रिदिवोद्भवा L — त्रिपुटा, त्रिपुटी L —

भद्रैला L — दिव्यगन्धा L — बहलगन्धा

L — बह — बहला L.

Small cardamoms II त्रुटि ४

(Siddh, story 26) सुख 6, त्रुटी L,

Sch — सूक्ष्मैला L — एलीका L —

सूक्ष्मा L.

I-II उपकुम्भिका L — कपोलवर्णः ५

— कोरङ्गी L — गन्धालीगर्भः ३ —

भर्भरि गर्भरि m ५ — गुल्मी L —

जद्रसम्भवा L — लीङ्गगन्धा L — तुरि

m ५ (Siddh) Var B&S 78.1, Sch —

तुल्या L — दाडिम् m ५ (ई) n L —

द्रामिडी var Bhs 73.1. sch (p. l. द्राविडी)

— द्राविडी Bhs — निष्कृटी Bhs, 1

पृथ्वीका 1 — प्रिया L — बलवती

L — बाला L — शृङ्गपर्णिका L —

मेषा 1 — वयःस्था 1 — विन्ध्या 1

— वृष्टिघ्नी L — सागरगामिनी L.

a species of cardamoms grown in

गुजरात मागधी L.

care n II आस्था (with loc) Hit, Ragh,

Kathās, etc — आदरः Pañcat, Hit, Ragh

Kir, etc — अवेक्षा Mn 7.101, R, BLP

— प्रतिवेक्षणम् Kām, Kull प्रत्यवेक्षा

Rājat — प्रजागरः MBh, Kar, etc

प्रजागराः m pl .

II अप्रमादः MBh, etc — उपेक्षणम् car

— प्रणिधि m — योग: Mn, MBh

etc — सत्कारः, सत्कारः m pl jagas. 2

care about वेक्षणम् (gan) Mn

a. 11. (rel for वेक्षणे) (metaphori-

cally) care about anything

कुटम्बम्, कुटुम्बम् pl Bhp 1.9.39

care bestowed upon anything

प्रतिपत्तिः Pan 1-3-32, 2-3-53, etc

care for I I आस्था (with loc)

Hit, Ragh, Kathās, etc.

~~care for~~

I II प्रतिविधानम् (comp) Prabam-

nar, Kull — प्रत्यक्षम् (gen) Min

9.27 — साम्मुख्यम् Rajat.

care for another's welfare परार्थचर्या

Jātakam care for anything

विचिन्ता MBh, R care for me

मयास्था care for the people

प्रजाव्यापारः sinhas care for

the welfare of the public.

लोकावेक्षणम् Rajat care must

be taken that विद्यातवम्

impers with यथा R care ^{should} ~~show~~

~~be~~ taken प्रतिविद्यातवम्

(impers) R not care about
~~~~~

गम् caus गमयति Bālar 5, 10

one who takes care कृतावधानम् mfn
~~~~~

(metaphorically) one who takes
~~~~~

care of anything कुदुम्बिन् m
~~~~~

ibc R 6. 89. 19 want of care
~~~~~

असंस्कारः śāk, kād — शिथिलत्वम्

Hariv, Kāv, Pañcat.

8/5/49
6

2I रक्षा Mm, MBh, etc — परिस्त्राणम्

Susht — परिपालना Bālar.

2 II प्रमति h — भर्मन् = RV. —

यन्त्रः (also pl) Mm, MBh, etc

— संरक्षा MBh, Kathās.

care of

भृत्या — परिस्त्रिया

(comp.)

The care of a family^h

कुटुम्बम्

care of a young child

कुमारभूषा Ragh 3.12 the

care of subjects उद्यानम् २

care of the body देहस्था MBh 3.

17092 — देहचर्या Kathās

care of the body (washing

one's self etc) शरीरचिन्ता Pañcad

care of the sacred fire अग्नि-

परिक्रिया Mn 2.67 great care

प्रयत्नः ∴ Pāncat great care for

बहुलीकारः balit not taken

care of अनुकृत mfn PBr

one who has the care of sick

रोगपालकः subh to receive care

सचस्य Nom सचस्यते RV taken

care of संरक्षित mfn Mh,

MBh etc — परिचीणि mfn

MBh (Agni) taken care of by

the 10 (.fingers) दशप्रमति मभ

RV.141.2 taking care प्रतियत्न

मभ & संरक्षणवत् मभ car

भावयु मभ RV 10.86.15.

to be taken care of 15 संरक्षतव

मभ MW — पोष्य मभ MBh

Kar, Pur — होवितव्य मभ car

Mhicch — सेव mfn w.

3I चिन्ता (Pām 3.3.105) Mm 12.31,

yājñ 1.98, MBh, etc चिन्तित, चिन्ता

— आधि m TS, MBh, yājñ, etc

~~आधि~~

3 II आधी RV; AV, etc — केशः ५

चिन्तितम् Var BṛS 51.24 Dhātus

चिन्तित १ १ — वेनः RV —

प्राङ् (५८ १ आ) ऽBṛ, etc

absence of care नैश्चिन्त्यम्

Bharti any house hold care

गृहार्थः Mn 2.6th free from

Care निःशोक mfn Hariv

Rajat free from care about

acquisition निर्योगक्षेम mfn -

Bh 2.45 former cares

पूर्वचिन्तनम् Rajat looking

looking depressed with care

विषादार्तवदनम् R without care

विश्रुत्य. म् W to care about

सूक्ष्, सूक्ष् cl । सूक्ष्ति, सूक्ष्ति

(acc gen) MaitrS, Kāth, Gop Br

ĀpSr

to care for । I चिन् cl 10

चिन्तयति (cl । चिन्तति Dhātup

32.2 metrically also चिन्तयते)

(acc, exceptionally dat or loc

or प्रति) Mm 4, 7, 8, 9, 10.

MBh, etc :

to care for । II अघी, अघ्येति

RV. etc — अघी P RV 7.7.6

अघी A
— AV 8.1.8; etc — चित् ८।

चेतति (acc or gen) RV 1.9.8

— चित् desid चिकित्सति AV 6.1

— चेष्ट cl । चेष्टति, चेष्टते Gobh

Gobh 1.6.19, MBh, R, Śaka

Rāj. 3.493 — जागृ cl 2

जागृति (with loc or loc with

अधि) RV, AV, etc (with acc

carap) — इष्ट yājñ, Pañc

— प्रतिशङ्कु, प्रतिशङ्कुते (acc) Bhp

— मु वृषिद, वृषिपति, वृषिपते MBh,

Hariv — वेन् cl 1 वेनति

BV, S Bh — व्यवह, व्यवहरति,

व्यवहरते (acc) MBh — व्यापारम्

(with या) (gen) .

not to care about गण् (withn)

cl 10 गणयति (ep also गणयते

not to care for असन्मति-कृ (loc)

Bh P to take care of भृ cl 1

भरति, भरते cl 3 विभर्ति, विभृते

Cl 2 भक्ति (with क्षितम्) Rājat.

caring for II ईक्षणम् Mn.

II गुणान्तराधानम् (gen) Kās on

Pām. 1. 3. 32, & 2. 3. 53, Bhatt.

8, Sch — व्यवस्थित मन् (loc)

MBh.

caring for another परनिन्ता Kār.

caring for relations बहुपुत्रे मन् RV. *

not caring for II अपश्यत् मन्

योजन 2.3 — समम mfn (loc)

Mm 6.26 — not caring for

अदोन्ध mfn Bhp * विद्वर mf (आ) न
life) Bhp.

not caring for enemies अस्मृतधु

(for अस्मृतधु NBD) mfn RV 10.

61.4 only (supporting ie.)

caring for one's life असुम्नर

mf (आ) न Bhp much cared

for बहुलीकृत mbn Prab to be

cared for विचिन्त्य mbn Var Br S,

Prab, BhP — विद्यालय mbn

MBh, Kāu, etc

careful adj सावधान

careful adj II सावधान f (ज्या) Bhartr,

H Paris — कृतावधान mbn —

सावधान mbn f (ज्या) R, Pañcat, BhP,

Ragh, etc — अप्रमादिन् Mn 2.115,

etc.

1 II अन्वीक्षक b (इका) R — अप्रमत्त

S Bh, etc अप्रमत्त वत् MBh 12.8889

अभिया MBh — अप्रमाद — प्रमत्त AV

प्रमत्त AV — प्रयत्न Kāph up, Mn, MBh,

etc — प्रमत्त RV.

careful consideration परिचयणम्

~~120~~

5/63

Vedāntas, Sch. Careful descrip

tion of a pregnant woman

(particular heading or subject

in med) गर्भिणी व्याकरणम् Susr

3-10-1, गर्भिण्या व्याकृति Careful of

बोधिन् ~~for~~ ifc Mārik P aman

who is careful to support his

family उवाचि m २.

to be careful सावधानी-भू, सावधानी-

भवति Cat — उपभूष, उपभूषति RV.

to be carefull about आदृ, जगद्रियते

rarely poet. P (acc) S Br,

Ait Br, MB!, S ak, etc to make

care ful सावधानीकृ, सावधानी-

करोति MW to make careful

सावधानय Nom. सावधानयति Kāśī ^{kh,} ~~kh~~

Sch.

Care fully II आदरेण, आदरात् adu —

अप्रमादम् AV, VS — यत्नतः Mn, R, etc

— प्रयत्नेन instr sg, प्रयत्ने instr pl,

प्रयत्नात् abl, प्रयत्नतः — यत्नेन,

यत्नेः .

II सुश्रमि, सुश्रमी RV, VS, TS. — होताहस

Pañ cat .

care fully ^{gu} ~~guarded~~ सुरक्षित mfn

ParG₂, MBh, etc carefully thought

about संचिन्तित mfn MBh,

Kāṇ, etc MBh, Kāṇ, etc

having (the ears) carefully closed

सुविहितवत् (acc) mfn Kāṇ

to gather carefully सुसंचितम्

with क very carefully

महते यन्त्रात् — सुगुप्तम् MBh

working carefully म् विद्वनापसु

RV, AV.

carefulness सावधानता Pañcat —

निपुणता Kar, Pañc.

carefulness in the act of excretion

(so that no living creature be

hurt, &c.) उत्तर्गसमिति f Sarvad

careless II

careless adj † I असावधान — अनवधान

~~अ~~ — प्रमादिन् MBh, Kāv, etc.
 — निरपेक्ष † (आ) Mn, MBh
 Kāv, etc (निरपेक्षक Bhp)
 I II अनपेक्ष — अनूह — प्रमत्त
~~careless~~

Mn, MBh, etc प्रमत्तवत्, MBh -

— प्रमत्तवत् † (आ) अ † (आ) HParis

— प्रयुत RV, VS.

acting in a careless manner

प्रमादचारिन् Kāriand careless about

मन्दादर (loc) Hst a careless girl

प्रमादिका W. careless in शिथिल

१ (अ) (loc) R careless-minded

प्रमत्तचित्त Kār a careless talker

वाक्चपल Mm, MBh

not careless II निष्प्रमाद Heat

अप्रमत्त S Br, etc, अप्रमत्तवत् MBh

12. 8 8 8 9 .

II अप्रवृत्ति RV 1.145.2 — अप्रायु

RV 1.898 8.24.18 .

Very care less सम्प्रमत् MBh

to act careless हेड्, हेक्, हेड्, हेड्

हेक्ते, हेल्ते धातु 8.32 .

to be care less II पयुद्ध, पयुद्धति

(with or scil मन्त्र) RV

At

प्रमदति

etc

to be careless

(with or scil मन्त्रा) R

to be careless। III प्रश्न ८। १०

Dhātub 7.35 (U) 00

પુદ્, મુદ્) :— જામ્ (general)

found with the prefix वि) cl 1

अस्मते Dhatup 10.33 .

2 I निःशङ्क ७ (आ) Hariv, Kāv, etc

(also निःशङ्कित Pañc) — निश्चिन

MBh, Kāv, etc .

2 II निरुत्सुक MBh, Kāv — बहिर्भूत MW

— सहेल Kāv, Kathās, etc — सावहेलम्

Kathās, Rājāt — हिलावत् Pañcar

very careless सुविश्वस्त Pañcat.

carelessly । I सावहेलम् .

II अनपेक्षम् SBh — सात्प्रेक्षम् vents.

it is to be acted carelessly

हीलितव्यम् (impers) ~~हीलितव्यम्~~ MBh

not carelessly अप्रयावम् LVS 11.75,

AV 19. 55.1] अप्रयावन् [AV 3.5.1]

to treat carelessly हेइ, हेइः १।

हेऽते, हेळते, हेळते Dhātup 8.32

carelessness II असावधानता.

II अनपेक्षा — उत्प्रेक्षा Vanis —

गजनिमीलिका f, इमनिमीलिका —
सुप्ति b. — हला (य् c b आ) Kār

Kathās, etc.

absence of carelessness असंप्रमादः

Bh P arising from carelessness

प्राभादिक f (ई) Hall Mallin,

Siddh, cat carelessness about

प्रमादः (abl comp) Karis, Mn, MBh,

st. carelessness in dress and

decoration विज्ञेति १ Vas, Dasar

carelessness in placing the feet

पादचापलम् (gout) पादचापल्यम्

(Vāyñ) .

Carex arborea n धारिन् m L.

career ७ । II अज्मन् ७ RV, AV — अज्मः

RV.

2.11 संचारः (life f आ) Sāh .

career in life लोकयात्रा ~~मा~~ Mālar

caress ele | I लल caus लालयति,
लालयते MBh, Kāṣ, etc — उपलल

caus उपलालयति Bhp, Śak 292.8,

Mālav.

| II उपस्पृश, उपस्पृशति ŚBh, AitBh,

Āśv Śh, Kāty Śh, MBh, etc —

कल्लप caus कल्लापयति MānK P

— निस्पृश, निस्पृशति RV —

रम् caus रमयति MBh, Kāv, etc —

रिह् cl 6.2 रिहति, रेहि,

~~रेविह~~
(~~रेकहि~~) RV, AV, VS — विमृज् ,

विमार्ष्टि, विमृष्टे MBh, R, etc

— वीज् caus or cl 10 (Dhātup

35. 8.4) वीजयति Swsh — संलल

caus संललयति BhP — सप् cl 1

सपति (and सपते) RV, TS, VS —

सम्मृज , सम्मृजति , सम्माष्टि ,

सम्मार्जति , सम्मार्जयति R .

। III चप् , चपात Dhātup II.5 .

to caress (also sexually)

सप् cl I सपति (and सपते)

RV, TS, VS to caress repeatedly

रिह intens ~~रेरिह्यते~~ RV, AV,

SBH to caress (as a cow its calf)

सरिह RV 3. 33. 3 .

caressing n II लालनम् Cān

(u l)

(u l लालनम्) — अभिधानम्,

comm. on lobh अभिजिघ्राम lobh.

~~the act of caressing~~

the act of caressing
~~~~~

लालनम्

Kāu, Bhp, Rājāt —

मुपलालनम्, उपलालना BHP

comm on R to bring the nose
~~~~~

close to another's forehead in
~~~~~

caressing
~~~~~ अभिघ्रा, अभिजिघ्राति

TS, etc.

caressing adj II लालन f (इच्छा)

Nalod, लालन L, लालिन, sis

— अभिजिघ्रात f (du. मन्ती)

RV. 1. 185. 5.

repeatedly caressing
~~~~~

रेरिहाण RV.

~~caress~~caressedvdj

I I

उपलालित BhPसंलालित, MW — लालित

MBh, Kāv, etc.

to be caressedलालनीयHariv, R, Kathās, लालयितव्य,MBh, Hariv, लाल्य Hit.

Careya arborea गुड फल: L —

धानिन् म L — वामापीडन: L

— विवेचन: L — शोतनः

— श्यामः — सितः (only L)

सोसिन् म L — पीलु म L .

The cargo of a ship रूयुत

सिन्धु .

Carissa carandas n II करमंद:

MBh, Sushn, etc, करमंद L,

करमंदक:, करामंद:

I II (the plant) सीदमन: L —

करमंदक: L, करामल:, करामलक: L

— कृष्ण: L — द्वारफल: NpH —

डिडिम: Kād 2.154 — नीलगदल: L

पाक कृष्णः, पाक कृष्णफलः L — पाकफलः

L — पाणिमर्दः L = कर्मर्द — फलकृष्णः,

फलकृष्णपाकः L — फलपाकः L —

वनामलः L — वराम्नः L — वरालकः,

वरालकम् L — वशः L — नारिवरः L

— विद्यः L — सुवेणः L.

Carissa carandas (bearing a
small fruit which, when ripe is ~~so~~

of a black colour; commonly
Karinda or Karonda)
कृष्णपाकः

कृष्णपाकफलः L the fruit of

Carissa candarua
चरमदेवम

Sush 1.210.18 — चारिवरम L.

5/11

carnage   ~~20115717~~ $\frac{1}{2}$ RV _____

(prob)   ~~20115717~~ $\frac{1}{2}$ RV.

carnal adj Yājñ, kar, etc

— विषयात्मक Mm, Bhp —

वैषायेक f (3) Pañcar, ५ Paris.

carnal contact with सह.

संस्पर्शः (instr) M3h carnal

enjoyment भोग्युनभोग to

have carnal pleasure

with संरम, संरगो (with Mm)

to be carnally known

रन्तव्य inf Morich to be

carnally known यथा

desiring to be carnally

known विद्यमाना सोऽक्षर

carnivorous adj. II मांसभक्ष,

Kāṇ, kātḥās (also मांसभक्ष)

मांसद L, मांसद Mm, MBoh,

etc, मांसदान L — कृत्याद

(Pāṇ 3.2.69) Mm, Yājñ, MBoh

कृत्यभाशन Kathās य-

भुज् Suir — कृत्यभाशन W.

I म आश्विपय, आश्विभुज्,

आभिषागिन Kathas —

कृष्णागिन W.

not carnivorous अक्रमाद

Yajñ अक्रमाद in a carni-

vorous animal अक्रमाद

Kathas — MBh. I. 115. 24.

Carouse । I आगन गेष्ट Kathās.

Carousing । I मधुवारः, kir,

Dharmasarm — — मधुवनः L.

a carp of large fish (that

preys on other fish अथः

(life of अथ) Kathas 123.10 .

the form of a carp अथ -

रुपम् Bhp a species of

carp मत्स्याः लप्र.

Carpere viam अपवृत्त , अपवृद्धिः

(with अध्वानम्) (BR) RV 10.117.7.

Carpenter n । I लसन् m RV 9.112.1, AV

10.6.3, VS, etc — वर्धकः R, वर्धकि m

MBh, R, Hariv, VarBhS (also वर्धकिन्) —

लक्षकः (Pāṇ 8.2.29, Kāś) L — सूत्रकर्मकृत्

m R.

। II उपक्रुष्टः [Comm.] ĀjvŚ 2.1.13 — काष्ठ-

लसः, काष्ठलक्षकः १ — गृहकर्तृ m R

7.5.19 — छेदि m Uṇ 4.118, Sch —

तृष्टु तृष्टु m RV 1.61.4. 105.18. 130.4, 34,

7.10 — तृष्टु m AV 12.3.33, तृष्टु —

पेशः RV 1.92.5, 7.34.11 — यानकरः

Var B+S — सूतः L — सूत्रकारः R —

सूत्रधारः MABh, Var B+S, सूत्रधरः L —

स्थपति m MABh, R, etc. ~~acarpenter~~

acarpenter and a cart-wright लक्षरथ-

कारो m du Maites 4.3.8.

Carpenter (kind of mixed caste)

गृहकारकः Yājñ 3.146, Parāś, Paddh

Carpenter (man of mixed caste, son

of a mason and of the daughter

of potter -) कोशकः Brahman P.

Carpenter's measure of 42 inches

अधिकहस्तः L a carpenter's

son लाशब्दः Pān 4.1.153, Vārt 2

लक्षणः १ शिवदि Pāṇ 4.1.153, Vāst 1

a carpenter (regarded as the son of

Mahishya by a Karanī) रथकूरः

AV, VS, Bṛ, etc 'a carpenter's wife'

भुरिज् + du carpenter's work

लक्षकर्मन् न Sāṅkṣ 2.1.13. Sch fil

for a carpenter (lakṣhaṇ) लक्षण

mf(ई) न Sāṅkṣ 2.3.14 α

Village carpenter ग्रामगृह्यकः Gol

ग्रामलक्षः Pān 5.4.95-

Carpentry । I त्वष्टि १०.५४ —

सूत्रकर्मन् n.

। II संधाटः R.

Skilled in carpentry सूत्रकर्मविशारदः

mfn R.

Carpet n II आस्तरणम्, आस्तरणी.

Covered with a carpet आस्तरणवत्

mfn R, RIBh covered with vari-

egated carpet- चित्रास्तरणवत् R

4.44.99 covered with various

Carpet चित्रास्तरणवत् mfn R 4.

44.99 resting on a carpet-

आस्तरणिक mfn R together with

a carpet सास्तरण m + (आ).n ~~to~~

Lāṭy a variegated carpet

चित्रकम्बलः L woollen carpet

एश्कम् (Buddh) carpet-knight

गेहेडूरः gaudas पात्रेसमित्तादि and

युक्तारोह्यादि युक्तारोह्यादि.

Carpobogon pruriens | I स्वयंगुप्ता

Car.

| II अग्रपर्णी f ————— अजलोमा m

अजलोमी ————— कृष्णी ————— कन्दरा

L ————— काकाण्या L ————— कर्पूरिका

L ————— केशी L ————— त्रिपर्णिका

Np ————— मित्रा ————— लोमशा

वल्गु L ————— वज्राहिका L —————

वानरी L ————— विषधर्म L —————

वीर्या L — मरुजाता L

महरी — शाकरी L

विशालिका m L — सद्यः शोथ

W.

• Carpobogon pruriens

(commonly Alutusi)

कोलशिम्वी Bkfr Carpobogon

pruriens (said to cause

itching on being applied

to the skin) कच्छुमती La

plant similar to Carpopogon

pruriens मरुजाता L a

plant similar to the

Carpopogon pruriens

काकायोलता Car the plant

Carpopogon pruriens Pers

अ अयङ्ग L (for अयङ्ग q.v)

the plant (carpogen

pruriens (cowage) अयङ्ग,

अयङ्ग SBR the plant

Kapikacchu (Carpogen

pruriens) अजडा.

carpresuline VI रथगुप्त

L.

caruon n | I क्रव्यम् (Nin) Bhp,

Kathās — क्रविस n ~~11.162~~ 1

RV 1.162.9 & 10, 10.87.16, AV 8.6.3

23.

| II. विनष्टम्

~~eating caruon~~ eating caruon

क्रव्यभक्षिन् mbn Kathās,

क्रव्यभुज mbn Sush —

feeding on carrion

अमेध्यकरणपाशिन mfn living on

carrion विनष्टोपजाविन ~~mfn~~

mfn Gov Bn a kind of carrion

bird आलकलवः AV 11. 2. 2 ११. १.

Carrot n । I. गाजर Brahmap — गाजरः L.

। II. नारङ्गम् L — पिङ्गमूलः ‡ — यवनः L

— शिखामूलम् W — सुपीतम् ‡ समूलकम्

L — स्थौणेयम्, स्थौणेयकम् L. व

a kind of carrot गजाण्डम् ‡ a yellow

Carrot नारङ्गपत्रकः L — नारङ्गकन्दः

L.

carry I I vb ह् cl (Dhātup 22.2) हरति, हरते

RV, etc — वह् cl । वहति, वहते RV, etc.

I II आभृ, आभरति — आयत्त caus आयामयति

— कल, कलयति (rarely ~~अ~~ कलयते) कल-

śāntiś, etc — दा cl 3 दत्ते R, AV, VS —

धृ cl । धरति, धरते (Dhātup. 22.3) more

commonly धृ caus धारयति, धारयते RV, etc

— भृ cl । (Dhātup 22.1) भरति, भरते cl 3

(Dhātup. 25.5) बिभर्ति, बिभृते ८ 2 भात

RV, etc — विधृ, विधरति, विधरते Bhp

संधृ, संधारयति, संधारयते MBh, R, Bhp.

to carry about I परिवह, परिवहति (Pān.

1.3.82 sch); RV, etc. ~~II अनुपरिणी~~

~~II to carry about~~
I anupariṇī kavīs — अनुप्रवह —
A

परिधृ, परिधारयति AV, MBh — परिणी,

परिणयति, परिणयते RV, etc.

to carry about one's self वह च ।

वहति, वहते Kār, Pur, Rājat to carry

above उह, उहति, उहते Gīt. to carry

~~across~~ to caus लायति Karis, MBh,

~~to~~ to carry across लायति caus लायति

Karis, MBh, etc. अतिवह.

III अदि caus अदिधारयति Ved

— प्रपृ RV. 1. 174. 9.

II
~~to~~ to carry along अनुवह.

II
~~to carry along~~ प्रतिवह caus प्रतिवा-

ह्याति MBh. — संवह cl. 1. संवहाते, संव-

हते AV.

to carry along with समुपह, समुपवह-

ति MBh To carry (as a nurse)

परिकृष caus परिकर्षयति Divyāṇ.

II
~~to~~ to carry away अपकृ* - अपकृष

८१ । अयकषीते - आवह, आवहति, आवहते

MBh — उदावह, उदावहति ऽBh, MBh

— उद्, उद्गरति, उद्गरते RV, AV, ऽBh

— पराक्षेप्, पराक्षेपाति पराक्षेपते BhP

— परिणी, परिणयति, परिणयते RV

मृज ८२ माह (Ved also १ मृष्टे and

८६ मजाति, मृजते) RV 1.174.4

वह ८१ । वडाते, वहते MBh, Kāv, etc

१२११
१/२
- विलुप् caus विलोपयति, विलोपयते

M Bh, Kām, Mārka P — विह, विह

गते १२५, Rājat — व्याक्षेप, व्याक्षेप

पते, व्याक्षेपते R, Pañcat — संवह, संवह

संवहति, संवहते AV, etc — समुदावह, समुदावह

समुदावहति Hariv.

to carry away by violence अपया

caus अपयापयति Bh P to carry away

from अ॒ए॒य॒ऽ AV to carry a ay

with one's self अ॒ऽ, अ॒ऽते ep॒ also

rarely P, Ved, generally Ā but

also P, Kena. Up, Mn 9.92, MBh to

carry behind अ॒ऽ ĀP q̄s to carry

beyond

आ॒ते प्र॒व॒ऽ to carry fire round व॒ऽ

अ॒ऽग्रे॒ऽ (acc) B॒, Ā past to

carry forth स॒मु॒ऽह, स॒मु॒ऽह॒ति, स॒मु॒ऽह॒ते

Bhatt to carry forwards प्रवह् ,

प्रवहते (Pāṇ 1.3.38), RV, AitBr, S,

R to carry hither and thither.

रु intens वरिभर्त, वरीभर्त (Kāv)

— वह् intens वनीवाहयते to carry

in ह cl 1 (Dhātup 22.2) इति

इति (with instr), RV, etc.

to carry near III आसृज BĀ to

आदि $\bar{A}$ — तजोम, पयमिगति RV.

to carry over to अभिवह RV, SBr.

ait Br.

to carry off ^{II} अपहृ — अपवह — परावह.

परावहति RV, AV.

to carry off अग्राह, R.ed. Bomb. 1.0.1.7

आदा, आदते ep. also rarely $\bar{P}$, Ved

generally $\bar{A}$ but also $\bar{P}$, RV, etc

~~to carry off~~ उपानी, P. A उपानयाते,

— उपानयते R, MBh — कल् cl 10

कालयाते (rarely कालयते) MBh,

Bh P. — निर्णो, निर्णयाते, निर्णयते

AV. Kāvō — निर्यत caus निर्यातयाति

MBh, Hariv, Kāv — निर्वह, निर्व

हति AV, śBr, Lāt — निरावह, निरा-

वहति Tānd Br — प्रमुल, प्रमुष्णाति

RV, ŚBr, Pār Gr, etc — मुष् cl

9.1 (Phātup 31.58 and 17.25 v.L.)

मुष्णाति, मोषति (ep also cl) मुषति

RV, etc — मुषाय nom. मुषायाति RV

— वह् cl । वहति, वहते MBh, Kāv,

etc — वितृ, वितरति, वितिरति

RV, Ts — विलुष्ट, विलुष्टति Kāv,

Kathās — विलुप, विलुम्पति (rarely)

5215 - 12
- 508
- 12
 $\bar{A}$) A it Br, etc — विवह, विवहति

(rarely $\bar{A}$) RV, MBh — ह २६ ।

(Dhātup 22.2) हरति, हरते AV, etc

— संह, हरति, हरते Ait Br, MBh —

संकृष, संकृषति, संकृषते MBh, R —

संग्रह (संग्रभ) संगृह्णाति, संगृहीते

(Ved generally संगृभ्णाति, संगृभ्णी-

ते) Bh P — संधू, संधूनुते, संधुनुते RV

—समाकृत्य caus समाकृत्यात् Pañcat.

—समुपनी, समुपनयात्, समुपनयते

MBh.

to carry off for one's self (a.

a victor, owner etc.) नी cl 1

नयते AV, TAr, MBh to carry off

in flowing प्रवह, प्रवहति (Pañ. 1.

3-38), RV, ĀśvGr, R to carry off

14

the prize धनम्, अथ A, to carry on

II to carry on ^{II} ह cl। हराति, हस्ते

(with instr.) RV, etc — व cl।

वहाते, वहते (loc or ^{instr} instr) MBh, Kāv,

etc.

I II — अनुलन — अभिसय A, RV 7.

38.5 — युज caus योजयानि (Pass

योजयते) Mn, Yājñ, MBh, etc —

5254 15.
2028
सांविधा, सांविदधाति, सांविधाने Mn, MBh,

etc.

to carry on government राज्य विधा

to carry on the back पृष्ठेन वह.

to carry on the head शिरसा (instr)

with ग्रह, धा, धृ, विधृ, भृ, वह, कृ.

I उद्धृ, उद्धृति, उद्धृते RV. 1.60.1,

7.69.7, AV, AitBr, Tāndya Br,

15
18.7.17

Hariv, etc.

I II आस्था, आतिष्ठति, आतिष्ठते MBh,

R, Hariv, Bh.P, Kathās, etc —

अनुष्ठा — अनुवृत्त Caus अनुवर्तयति —

अनुसमाचर Bh.P — अन्वृध् cl. 6. P अन्वृ-

धाति RV 7.87.7 उद्धृ — उद्धृ, उद्धरति,

उद्धरते RV, AV उद्धृ — निनी, निन-

याति, निनयते Bh.P — निर्विवह्, निर्वि-

वहोते MW वेतन , वेतनाते , वेतनाते

RV, etc वेतु - came वेतारनाते

Sankh. ३५ , राजाते RV, V.

वे - वेतन , वेतनाते R.

वे

to carry out (a dead body)

वे वेतन , वेतनाते R.

वे वेतन , वेतनाते R.

वे वेतन , वेतनाते R.

वे वेतन , वेतनाते R.

वे वेतन , वेतनाते R.

R, etc

to carry out (as a promise) पारंगम् MBh.

R, etc.

11

~~to~~ to carry over ~~of~~ caus पारयति Kauś.

MBh. etc — अतिवह्.

I II अधिधृ caus अधिधारयति Ved —

अभ्यत्यृज् (acc), AitBr — तृ ७।

A, RV 7.18.6, MBh 1.3 — समुल्लङ्घ.

समुल्लङ्घयति Hcar.

II

to carry round / परिवह, परिवहति (Pāṇ.

1.3.82 sch), RV, etc — परिणी परिणयति,

परिणयते RV, etc.

II परिह, परिहरति, परिहते Ts, Br, Gṛ.Śr.

to carry the hand along the body

संवह cl । संवहति, संवहते MBh to carry

through तृ cl । A RV 7.18.6, MBh

1, 3. to carry to an end अनुराध्

to carry to a place आनी, आनयाति

A (acc or loc) to carry together

संवह cl। संवहति, संवहते AV, etc to

carry to the end अनुसंवह AV 6.122.1

Asv-sr.

~~I~~ ^{II} to carry towards अभिवह RV, SBr.

AitBr.

I II to carry towards अभिप्रवह AitBr

— आगमयति (acc) ७S — उपाधाव् caus

उपाधावयति ङBr 10 — to carry

towards निनी, निनयति, निनयते (dat

or loc) RV, AV, etc — प्रतिभू, प्रतिभरति

RV.

to carry towards in its course

(as a stream) आगू A, RV, VS

to carry up उहृ, उहृयति, उहृयते

Kāṇ, etc to carry with one's self

हिं cl वहते, वहते Kāṇ, Pur, Rājat.

desire to carry off जिहीर्षा Kām 3.22

Carrying ṇ II उद्धरणम् — नाशनम् Hariv.

Kāṇ, Pañc, etc.

I II ऊढि ‡ Rājat — प्रग्राहः (only L) —

भरणम् RV, etc — भृति ‡ — वाहि ṃ, L —

विधारणम् MBh, Hariv, etc संवाहनम् MBh.

the act of carrying ^{II} हरणम् Kāty Śr,

MBh, etc — वहनम् MBh, Kār, VarBr.

^{1 II} ~~II~~ अटे ‡ Rajat — भरः (ibc ‡ आ)

— वाहकम् MBh, R, etc.

the act of carrying her near

उपवाहनम् L the act of carrying

hither and thither वनीवाहनम् Śkr,

across तारणम्

M. Bh 1, 3, 9 carrying across गंगा नदी

carrying P carrying along सेवाह: MW

Carrying away विवाह: MBh, Hariv

— भर: (1 पृष्ठ 4 भा) भर: RV, 4.1.5

carrying flowers पुष्पवाह Bh P,

पुष्पवाहिनी Hariv carrying a girl

off forcibly कन्याहरण w carrying

an idol round a town in procession

नगरप्रदक्षिणा MW. carrying near

आयोजनम् L carrying near to

आभिवहनम् Mir.

I - carrying off ^{II} अपहरणम्

अपहति ‡ — अपवाहनम् Hit, Das.

— हरणम् Gant, Mn, MBh, etc.

I II अभ्याहरः L — अवभृथः RV 8

73.23, etc — निर्वहनम् Var.

वाग्विप्रासाह — विप्रकर्षः MBh —

विलोपः Hariv — सम्प्रमाणः BhP.

the carrying off of a prize

लक्ष्याभिरणम् MBh. Carrying of

treasure ~~कीशापहरणम्~~ Carrying

off (water) अपवाहः Ts Carrying

on निर्वहः Kāv Carrying on life.

जीवितोद्धरणम् Mālatim.

LI carrying out^{1I} संपादनम् Kāv,

Pañcat, Kathās — साधनम् (५८ & आ)

Nir, MBh, etc.

II अनुष्ठानम् — नियनम् MW.

carrying out (a corpse) संकालनम्

R, (V.l. संकलन) carrying out

esp a dead body) निहरणम् MBh,

R, etc निहरः carrying out of

an affair अर्थसंपादनम् Mn 7.168

carrying out for slaughter उद्धासः L

carrying over तरणम् W carrying

a staff दण्डधारणम् Par Gr. 2.5.11

carrying through पारणम् MBh

carrying young शिशुवाहक, शिशुवाहक

L. desire of carrying जिहीर्षा कृ

Bhp 1.7.25 desire of carrying

away मिनीजा MBh a draught ~~on~~

carrying loads in the 2nd year

द्विपूर्वहः Lit the first carrying out

(of a child) निष्क्रमः yājñ The last

journey i.e. the carrying out of

a dead body संयानम् (with उत्तम)

a yoke worn across the shoulders

in carrying a load पर्याहारः L

to be on the point of carrying.

away from अतः Desid A (gen).

Ts 1.

Carriage n. IT अतः RV, etc

विहोतः Ait Br, etc.

I II आचरणम् chup आचरणः (comm)

— आरोहणम् अं Br, Kātyśr — अथर्वः L

— कापा (Gmn), RV 10.40.3 — अथर्वः

m W — चक्रपादे L — अक्षः L

चक्रपादे $\approx$ Apr 15.20.18 — चक्रः _m

m L — चक्रपादे W — दृष्टः L —

युक्तः Nilak — नक्षत्र L — (?) यः

only L — चक्रपादे Bhp — यामः RV —

चक्रपादे RV — शक्रः (rarely)

शक्रः) Nir, Sāṅkh Śr, etc —

शक्रः RV 10.146.3 शक्रः $\neq$ गृहपादे.

accustomed to a carriage ररय म्फु

RV, ŚBr any carriage अहः सुतल्ल

MBh, Kāv, etc — रयः RV, etc (ifc ३॥)

any part of a carriage म्फुचलः

Pān 6.1.149 a bad carriage कयः

śāikh Śr, Pān. behind the carriage

अहयम् ind Pān 2.1.6, sch being

in a carriage ययय म्फु Mn 8.28

being on a carriage 34774: mfn

RV 10-10-4- belonging to a carriage.

RV, 5 Bar

RV 10.89.4 belonging to a carriage

drawn by camels (as a wheel)

bilag for min Kasse på 4.3.122

the business of a carriage-

Builder retorica fancat

by carriage ~~सुसामकेन~~ n instr;

cat. carriage and bed and

seat and food मानसामाननानम्

Mn 7.220 a carriage and eight

अपराधः AV 6.91.1 a carriage belonging

to the Gargas but out of use

गर्गादिहम् Patn 8.4.8 Pat n

carriage box यज्ञोष्म Bhp a

carriage builder रचकर: AV, VS,

Br, etc a covered carriage सयन

L, सयन carriage foot रचकर L

a covering for a carriage रचकर

W a carriage drawn by cattle

गर्भक: Saddh P3 a carriage

drawn by cows गयनन Mu 11-

175, subr a carriage drawn

by four (horses or oxen) चतुर्वीहिन m

(Seil रथ) Tāndya Br 26.13.12 a

Carriage drawn by horses अद्विजः

S.Br 5 Katy Sr a carriage drawn

by men नरवाणम् न. गणम् MBh, Pañc,

Tsh P a carriage drawn by oxen

मत्तः L -- कूबरी L a carriage-driver

रथी मत्तः (subst) - रथकुट्टव्यः (BhP)

रथकुटुम्बिकः L, रथकुटुम्बिकः R, in a

carriage employed in military

exercises. अथर्वः L a carriage

(for women) पञ्चमः mrich a

carriage having a roof छत्रमन्त्र

At SR 10.24.2 the carriage of a

Brahman अथर्वः R Carriage

make यानकरः Var Brs (P. 1.)

a carriage maker दलितकर: a

Carriage road दलितकर: MBh a

Carriage road दलितकर: Lety, Amrit

Up a carriage-seat दलितकर RY, AV

MBh, Hariv, BhP, दलितकर a carriage

shed दलितकर MBh a carriage

used by Gargas दलितकर Pan

8. 4. 8 Pat a carriage used

for amusement (opposed to a war

chariot) क्रीडारथः MBh 13.2782

a carriage way रथवीथी Bhp

a caste of carriage builders रथकार

कलहः SB the din of a carriage

नैमिनिनादः MBh — नैमिशब्दः Mricch

नैमिस्वनः MBh. — नैमिद्योषः Mricch

नैमिनिनादः MBh नैमिद्वनि in Venus

drawing a carriage 35252 mfn

Laghuk drawn by 4 (a carriage)

4152 mfn Pan 4.2.92 has

drawing a carriage 31.11.15 mfn

Ts, S Br.

driving in a carriage 11 4152 mfn

Gaut, Mn 2.138, Y-ajñ 1.117

driving in a carriage 4152 mfn

(Pāṇ 8.2.12) Gaut.

¹¹¹
1. II (?) अथ म् ~~म्~~ or m, MBh 13.

7570.

driving in a carriage drawn by

horses अथ म् P Br fit for

राथ

a carriage ~~अथ~~ mfn, vs. fit for

any kind of carriage सर्वधुनी

mfn Pāṇ 4.4.78 the going by

carriage र यानम् AV, R — रथचक्र

(frequently pl MBh, R, etc --

रथचक्र mfn, RV.

~~II~~ going in a carriage ^{1I} यानम् Mn

4.120, Yājñ 3.291 — यान यानम्

car.

III रथचक्र mfn, RV, etc — रथचक्रम्

Ait Br 1.14.4.

having a carriage यानवत् mfn.

MBh, Kāv, etc having five

carriage boxes पञ्चयान mfn BhP

having no carriage अवहन् mfn

SBh 4 in a carriage ययातुः

अन्त n. instr Cat the

interior or inner part of a

carriage काश्टः RV (etc) MBh

8.1733, काराण L Knowledge of

carriages काराण Kathās a

light carriage लघ्वी L not

driving in a carriage अवाहनम्

SBr 6 a number of carriages

रथा SiS 18.3 a part of a

carriage कदम्भ R - शिष्टा, जडिका

a particular part of a carriage कक्षाल

a particular part of a carriage

Tāṇḍ. R: (Pāṇ 3.2.21 AV 8.8.22

— यत्तु म du Ts, TBr,

यत्तु म Ts, TBr, Tāṇḍ Br

a particular part of the carriage

यत्तु म, du, RV 3.53.7, कीलक say

(esp) particular parts of a carriage

यत्तु म the pole of a carriage

इति possessing a carriage राशि न म्

RV, etc possessing a carriage drawn by

oxen गोशक्तिः म् (ई) = Pāṇ 5.2

118 kās (prob) produced by carriages

of all kinds (as a noise) शक्तीश

कस् म्, Hariv the prob of a

carriage-hole कस्तीश (1.2.9)

relating to a large carriage माशिनः

mf (ई) n 9 उत्सादि roof of a carriage

छादिस n (Pān 6.4.97), RV 10.85.10,

AV 3.7.3, 5.28, 75 6, Ait Br 1.29,

SBr 3, Laty 1.2.22, 2.49 The seat

of a carriage तल्यः (N.L), MBh 3.

14917, 7.1626 — अद्दि m, AV 8.8.22,

SBr 7.2.2.2 TBr serving for

the Upad: (a particular part

of the wheel of a carriage.)

औपधेय mfn, Pān 5.1.13 the

shafts of a carriage ईजा

sitting in a carriage रथगत: R3

a society-carriage गोष्ठीयान: Mricch

6.4 the sound of a carriage

घोष: RV, AV, etc the space in

a carriage उपानसम् AV 2.14.2

standing in a carriage रथगत R. 3

standing on a carriage उपानस म्

RV 10.105.4 the trade of a

carriage-builder रथकारत्वम् Pañcat

whose carriage is unhurt अरिष्टरथ

म् RV 10.6.3 wood suitable for

carriage-building रथदरु म् Pañ

6.2.93 Sch to be driven on a

carriage अन्ववाह्य mfn, TS.

Carrier n । I वाहक m (इका) n yājñ.

MBh, R, etc — वोह m, BhP, भारवोह.

II भारवाह mfn MBh भारवोह m, MBh—

भारिक: Rājāt, Kathās—वाहिक: Divyān

—वैवाधिक: Hcar—हार: W, हारि m, L.

a carrier of anything श्रवक: Pān
^ ^

5.1.50. a carrier of burdens

5263

52.

~~5263~~

वाहः W a carrier of ^{dead bodies} ~~burdens~~ #3

प्रेत नियतिकः, प्रेतनिर्हारकः Mn 3. 166 —

प्रेतस्पर्शिन m, Sānkh Gṛ, प्रेतहारः Mn

a carrier of the dead मृतहारः, मृतहारीन्

m, MārkaP a carrier of skins and

bags इतिहारः W the business of

a carrier वाहकत्वम् Bhp water

carrier तोयवाहः Bālar 9. 20.

I one who carries ^{II} दाहक mfn (इति) n

yājñ, MBh, R, etc — वोढु mfn, RV,

etc.

II one who carries धर्तु m (with

gen or ifc), RV, SBr, MBh.

having a flood that carries away

the bank (said of a river).

खादो-अर्ण, खादो-अर्णस् mfn RV 5.45,

5265 =
~~54~~

2, Naigh 1.13 - one who carries across

पारयितृ mfn ऽBr -- आतिवोदृ m, ऽBr

one who carries arms मूर्धावासिक्तः

one who carries away प्रवाहयितृ m,

VS, Sch.

1I = one who carries off प्रवोदृ,

प्रवोदृ m (with gen ^{or} ifc) RV,

MBh

II अभिहर्तृ m (inf) MBh 3.15.761

— अवावन् mf (वरी) n L.

one who carries off treasure

फोश॥५ हर्तृ m, Mn 9.275 one who

carries out dead bodies मृतनिर्या-

तकः MBh one who carries over

तारितृ; तरीतृ mf Pān 7.2.34 Kās

तरुतृ mf, Pān 7.2.34 — अतिवोटृ

m, SBr one who carries water

उदानीहार mfn one who will carry

across पारयितृ mfn, SBr one

whose fame is a Tirtha (i.e.

carries through life) तीर्थकीर्ति mfn

Bh P 3.1.45. & 5.15 a person who

carries out the intentions of his

masters संचारितः L

Carrying adj ^{‡(ई)} I हार, Mark P, हारिन् ~~कारिन्~~
yājñ, MBh, etc — वोढु RV, etc — हुरण

f-(आ, ई) (only ifc), Āsri Gr — वाह-

न Kathās, Rājāt — .. वाह f-(आ) (ifc),

Kathās, BhP — .. वाहिन् Kathās, Rājāt.

I II उहु RV 4.45.4 — धर ‡(आ) ifc,

MBh, R, etc — प्रवह ‡(आ) ifc, MBh, R

— प्रवाहिन् AV, etc — वा! आ (with acc)

RV 6.23.4 — निभ्रत ~~भ्रत~~ RV, etc

— भ्र ~~भ~~ (आ) — भ्रत RV, etc

— भारिन् ifc, kāvyād — भृत —

वह (ifc) Pāṇ 3.2.64, 4.1.61 वह

~~भ~~ (आ) (ifc) वहन् — वाह ifc —

वाह स. ~~वह~~ — हरि — हृत (only ifc).

carrying a bamboo-cane वंशधर

W. वंशधारिन् Pāṇcat. Carrying

5270

89

5070

a body देहभूत carrying about
(to different places) परिकारिन् R.

+ I carrying across ^{1I} तार VS 26.40,

SiraUp.

I II अतिपारय RV 6.47.7 तर ग पचा.

दि MBh 12.10380 — पेरु RV —

प्रतिर TS, (sch).

Carrying across (as a horse)

तरुत्र RV 1.117.9 carrying across

(as a ship) पर्षाणी RV 1.131.2

carrying a load भारवह ‡ (भारीही)

Yop carrying a load of bamboos

वांशभारिक ‡ Pān 5.1.50 carrying

a load on the back पृष्ठवह ;

पृष्ठवाह Maitr 5 carrying along

वाहक ‡ (इ, का) Mark P carrying

along संवहः MBh, Hariv, etc

carrying along gravel शक्तिरकार्पण

Sāṅkh Gr Carrying a master

(as cattle) नाथहरि Pāṇ 3.2.25

Carrying a master नाथहर Pāṇ 3.2.

25 Carrying arrows इषुभृत AV,

Bhatt carrying a staff यष्टिग्रह

Pāṇ 3.2.9 varṭt 1 Carrying

5273

62

5073

a staff and a skull रुण्डकपालिन

Heat 2.1.704 carrying a stick

याष्टिग्रह Pān 3.2.9 Vārtt. Carrying

a thunderbolt वज्रभूत carrying

auspiciously (as a carriage)

स्वास्तिवह्, स्वास्तिवाह् RV.

~~#~~ carrying away ^{1I} उद्धह 5 Br,

Pān.

I II प्रवाहण vs — हार f (ई) MārkP,
हारिन् Yājñ, MBh, etc — हत only

ifc).

carrying away everything सर्व

sānikh Br carrying away no

present रिक्तहस्त cān carrying

away soma सुतम्भर RV carry

Carrying away the bank

5275 64
5075

कूलकषा f (आ) Pān. 3.2.42, Sak

Carrying away the bank (as

a river etc) कूलमुद्धरे Pān. 3.2.31

carrying away the body धनस्यूत

RV carrying away the prize

धनस्यूत RV.

~~III~~ Carrying best । II वहिष्ठ RV,

Pāñ car Br — वह्नितम VS —

वाहिष्ठ ‡(आ) RV.

carrying better वहीयस RV, Pañcar

Br carrying beyond त्र गुपचादि

MBh 12.10380 carrying Brahmas

head ब्रह्ममूर्धभूत m, w carrying

earth क्षितिधारिन् yājñ 2.152,

Git carrying forwards प्रवाहक

w carrying a family कुलंभर

5277 66
~~5277~~

MBh 13.4427 Carrying Kings

राजवहन MBh Carrying loads

भारवाहिक W, भारवाहिन Mit, Suir,

भारहर (L), भारहारिक carrying most

वाहिष्ठ H(आ) RV carrying much

भूरिषह, भूरिवाह RV. carrying off

~~1~~ carrying off 1T.

अपहत m. (with gen or acc or

etc) Mn, etc

॥ अभिहर (ifc) — अपहर ifc,

Bhām — नियतिक — प्रवाहण vs

— प्रहारक rāth — मोषण (ifc)

BhP — हरु f (आ rarely ई), only

ifc

Carrying off a thousand as spoils

सहस्रभर RV Carrying out

संपादन f (ई) Vcar — निर्वहिन

Susr Carrying out अनुलिष्ठमान

Carrying out of advice मन्त्रालिदि

~~Hit~~ & Hit Carrying out (as

a dead body) निहरिक.

Carrying over I. तारक & [ई, का]

(Pān. 7.3.45 Vārtt G., R 2.)]

MBh 12, Jābāl Up, śivap, etc

— तारक & (ई) — तरणि RV, TBh

2.7.13.2.

carrying over (as a ship) पर्जानिRV 1.131.2 carrying pain afterit दुःखनिवह BhP 9.19.16 carryingpain with it. दुःखनिवह BhP 9.19.16 carrying rice शालिवहशाल्यूही ‡ (शाल्यूही) Vob carryingserpents अहिभृत m, L carrying

Skanda' कुमारवाहिन m, L carrying

soldiers योधहर W (horse) carrying

the gods. देववाहन RV carrying

the rod धृतदण्ड BhP carrying

the Veda (said of the sun) ~~वेदवाहन~~

वेदवाहन MBh carrying timber

दासवह Pāṇ 6.3.121 Vārtt

carrying up उद्ध AV 19.25.1.

Carrying water । I जलवाह MBh 2:301

— उदहार § (ई) AV 10:8:14, VS, Kauś

— अम्बुवाहिन L — वारिवाह § (आ),

R वारिवाह § (आ), Var Brs, वारिवाहक

Pāṇcat, वारिवाहिन Hariv.

Carrying water by a wrong way

उन्मागजलवाहिन Carrying wealth

वसुवाहन RV.

41
I carrying well / सुवह W — सुष्ठुवाह्.

सुष्ठुवाह् RV.

II प्रवाहक W — वावाहि RV —

सुवह Mcat, सुवह L.

carrying with one संचारिन् (comp)

Rām skilful at carrying out

schemes अनुसंधायिन्, अनुसंधानिन्

Carrying away with प्रगृह्य ind,

MBh, Kāv, etc a servant carrying

his master's betel-box ताम्बूलकरुण-

वाह: Hear, Year 9 ताम्बूलद: L

ताम्बूलदायक: Rām 12.46 ताम्बूलधर:

Rājat 8.1738 — ताम्बूलवाहक:

Pañcat 3 $\frac{67}{68}$; ताम्बूलिन् m, w

carrying to and fro विक्षेपम् ~~मन्त्र~~

Pān 3.4.54, Sch carrying upward

ऊर्ध्वभरम ~~ind~~ Tāndya Br.

carried | I adj. ऊढ RV, etc — उदूढ.

III भृत — सम्भृत MBh.

not carried अनूढ.

carried away II अपास्त — विप्रुत RV

= विलुप्त.

carried away before विलुप्तपूर्व

Mracch carried by horses अश्वबुध्न.

(आ), RV 10.8.3 carried by men

नरवाहिनः Nal carried forth निहित

MBh, Susr, Rājat, BhP carried

hither and thither वनीवाहितऽBr

carried near आभूत BhP, etc

carried near ओट carried near

by a horse अश्वप्रणीतऽBr 7.

111

carried off अपारस्त — मुषित

Rv, etc — हारित Kathas.

^{1. II}
~~carried off~~ अपहृत — अपहारित

R, Ragh 3.50 — अपोढ — परा हृत

Ap Śr, Bh P.

carried on ऊढ (instr) MBh,

Kāv, etc carried on (a business)

चोदित R 4.28.21 carried on a

chariot रथोढ, रथोच्छ Rv.

carried out II निर्व्यूढ Mālatīm,

Kathās—निहित MBh, Susr,

Rājat, BhP — समुक्कुष्ट R.

carried quite away सम्प्रमुञ्चित

carried to आस्थित BhP carried

to the end अपवृत्त śāṅkhśr,

Kātyśr, etc carried together

with one (as an umbrella etc)

संचारिन् Kād easily carried

सुखवाह MBh — सुखरु (आ) S.Br.

forcibly carried off प्रमाथित

MBh having the heart carried

away व्याक्षिप्तमनस (Pañcat)

व्याक्षिप्त हृदय (R) having the

mind carried away पराक्षिप्त-

मनस BhP — व्याक्षिप्तमनस (Pañcat)

व्याहृत हृदय (R) not carried away

by अहत (instr) Ragh 8.68 not

carried off by another अनन्यहत

not forcibly carried off (as the

Soma) असृत RV 8.82.9 & 9.3.8

well carried out सुविहित MBh, R,

etc — सुपर्यवसित MBh what is

carried away भरः (ifc. & अT) RV,

A V.

~~II~~ to be carried ^{III} हार्य Hariv,

Kalid, Kathās — वहनीय Vok वोढव्य

MBh; Hariv वोढव्यां impers.

~~II~~ to be carried धार्य MBh

धार्यत्वम् L—संधार्य R—भर्तव्य

R—संवाह्य Pañcat.

to be carried away अपवाह्य R

to be carried home प्रतिबोद्धव्य R.

~~I~~ ^{II} to be carried off अपहरणीय

— शय्यं & Br, etc.

II प्रस्थापनीय .w.

to be carried on निर्वह्य Kathās

to be carried on the shoulders

स्कन्धोपनेय w to be carried out

वर्तितव्य R — सम्पादनीय & (आ)

Hit, Kull difficult to be

carried दुधर RV 1.57.1 MBh,

Hariv, etc to have (something)

carried off अपवह caus अप-

वाहयति improper to be carried

अधाय 'the not allowing to be

carried off असंप्रमोषः Yogas,

असंमोष Buddh not to be

carried to the end अपारणीय

MBh, BhP, etc unfit to be

carried आधार्य.

← to be carried। वह Pass उद्यते

(cf. also उद्यते).

to be carried along वह cl।

वहति, वहतं RV, etc to be carried

विलुप् Pass विलुप्यते Ait. Br, etc.

being carried । I उद्यमान —

वाग्नि RV 3.1.12 being carried

on उद्धनम्. Pañcat, Ragh, Kum,

Mn, etc. to be carried on

~~सम्प्रचर सम्प्रचरति MBh, BhP~~

to be carried on

to be carried on सम्प्रचर सम्प्रचरति

MBh, BhP.

to cause to carry वह् caus वाहयाति

[K] — (m.c. also वाहयते) (with two acc.

[K] — Pāṇ 1.4.52 Vārtt 6, Pat) MBh,

[K] — Kāv, etc

to cause anyone to carry

anything on वह caus वाहयति

(acc) (loc) MBh,

causing (a dead body) to be

carried out निहरणम् Kull.

to cause (a dead body) to be

carried out निहृ caus निहरयति

Kull on Mn 5.104 to cause to

be carried by हृ caus हरयति,

हरयते (instr. or acc.) Mn, MBh,

etc. to cause to be carried to

हृ caus हरयति, हरयते (dat.) Mn

MBh, etc.

to wish to carry away नी desid

निनीषति, निनीषते R to wish to

carry into नी desid निनीषति,

निनीषते AV, UP, MBh, etc to

wish to carry to नी desid

निनीषति, निनीषते AV, UP, MBh, etc,

wishing to carry off अपाजिहीर्षु

mfn Rājāt --- जिहीर्षु mfn (with

5299

88

acc.) Suparn 20.2 (जिहोरिजु)

MBh, Hariv, 14248, Rājat

6.106 wishing to carry to निनीषु

mfn (acc or acc with प्रति) MBh.

Kād, Rājat.

~~5400~~

5300

cart | I n शकटम् (rarely शकटः)

← Nir, Śāṅkh Śr, etc — अनस

← n RV, etc — शकटी RV, 10.

146. 3, शकटि † ‡ कदादि — गोया-

नम मि 11. 175, Suśr.

| II अक्षः — अनुहोडः (गुणा अनुशीत-

कादि q.v.) — अरवाल m (Ludwig)

RV 7. 68. 7 — आचरणम् Ch Up

आचरणः (comm) — उज्जः L —

कणीचि, कणीची L — कनीचि ‡ !

— कुञ्जम् L — कृत्तिका ‡ सं३२ 13

sch — जीर्ण म् Un. वृ. — लक्ष्यः

L — भारवाहनम् W — रथः RV, etc

(ifc ‡ आ) — रथी sis.

the axle of a cart शकटाक्षः

MW being equal to an Ācīta

(or cart-load) आचितीक म् (इ)

म् Pāṇ 5. 1. 53, (also ifc

with numerals) 54, आचि नोन

mf (अन) न Pān 5.1.53, (also

ifc with numerals) 54. belonging

to a cart शाकटिण मय W —

शाकटिण मय W — शाकट

mf (ई) न L cart array

शाकटयुहः a cart (drawn by

horses) गन्त्री Haur 7, Haur 1.9.

82, गन्प्रीरथः L a cart (drawn

by oxen). गन्त्री, गन्त्रीरथः L —

मठः L (a cart) drawn by 3

त्रियुक्तं मण्णु Kātyāṇḍya 15.

a cart-load । I शाकटः L —

शाकटीनः L.

I II अक्षभारः — अधिरथम् RV a

cart-load (= 20 times 100 palas)

शाकटः L a cart-load (= twenty

Tulas). आचलः, आचलम् (y.c.

~~#~~ 30 Pāṇ 4.1.22) Gobh carts

and merchandise शकटायाः m

pl R cart-mouthed शकटीमुख

inf. (ई) 21 Shadr Br cart named

शकटायाः L cart-shed यानशाला R

a cart with a pair of oxen

अनोमुक्तम् Drāhy, Sch a cart-

wright, रथिकः a child's cart

शकटिणी Mricch 9. 28-29 (prob)

consisting of carts of all kinds

(as a noise) शिकरीशिकरि mfn

Hariv conspicuous by cartways

रथरथपट mfn TS drawing a

cart शान्तरि mf (ई)न L

filling a cart शान्तरि mf (ई)न

L (with prajāpatyam or

rohinyāh) the five stars forming

the asterism Rohinī compared.

to a cart. शक २५ rarely

~~शक २५~~ शक २:) • Kāv, Var BrS,

etc forming a cart-load रथ

mfn. RV (prob) forming a
or goods

cart-load of booty / वाजगन्धम

mfn. RV 9. 98. 12. (prob) ~~~~~~~~~

forming a cart-load of goods

~~वाजगन्धम~~ mfn. RV 9. 98. 12.

going in a cart | शक २ mfn (रथ)

n L — शाकटिक mfn W.

I II अनखिन mfn TS having a

mouth like a cart शकटीमुख

mfn (ई) न Shadv Br ~~a head~~

a heavy cart महानसह SrS

holding to an Acita (or. cart-

load) आचिती-mfn (ई) न Pān

5.1.53, (also ifc. with numerals).

54, आचितीन mfn (आ) न Pān

S. 1. 53, (also if with
numerals) 54 the interior of
a cart. शकटीनी इम Ap Śr

Knowledge by cartways रथरूपेण

मपु TS a multitude of

cars. शकटीसाधः Pat on Pān

3. 2. 115 — शकट्या ग पाशादि

the owner of a cart शकटिन्

m Kathās a particular part

of a cart गद्या TS 2. 4. 8. 1

Sch (v. l. गद्या). the pole of a

cart सक्थि न RV, etc,

सक्थि (ifc) possessing a cart

शक्थि न mfn (prob) possessing

a cart-load of goods वाजगन्धेय

mfn RV 9. 98. 12 (prob).

possessing a cart-load of booty

वाजगन्धेय mfn RV 9. 98. 12

H
5810

(prob) produced by carts of all

kinds (as a noise) शाकटी शाकट

mfn. Hariv relating to a cart

शाकटीन mfn W — शाकट mfn

(इ) न L.

a small cart^{II} शाकटीका Misch

9. $\frac{28}{29}$.

III.

~~II~~ शाकटीका Un 4.158 Sch — रथकः

Jatak. a small cart with

burning coals. ललकः Hear 7,

ललः (Vām 2.1.7) L a toy cart

शकटिका Meicēh 9. $\frac{28}{29}$ a train

of carts शकटीसाथः Pat on Pān

3.2.115 a village cart ग्रामशक-

टिकम Meicēh yoked to a

cart अनस्वत mbu RV, AV

a young cart-wright (who prepares

himself for his future profession

by drawing on sand) भूमिराधिक

Nyāyam, Comm to be like a

cart शकटाय Nom शकटायति

Bhp to represent a cart शक-

टाय Nom ~~श~~ शकटायति Bhp.

cart . I शकटिकः Var Br S,

Pancat.

I II अजीन्धि m or f L.

Carthamus tinctorius

I कुसुम्भः

Swiss, var Brs, etc, कुसुम्भम् L.

II करः L — पद्मोत्तरः L — पावकः

L — पीतः L — (prob)

कर वरः Gryllus, Kalyan, Sch =

वर .

the flower of carthamus

tinctoria पद्म पद्म L the plant

carthamus tinctorius अरव्यकु-

सुमः L safflower (carthamus

tinctorius कमलोज्जरम् L —

कुंकुटाशिरवः L the seed of

carthamus tinctorius वरदा L

cartilage । I तरुणागस्य ॐ तरुणम् Suse

the breast bone and the

cartilages of the ribs connected

with it (cartilagine costarum)

कीकसः Arsh Br (also) the cartilage

of a rib अबुद Vishu

the cartilages of the throat

वीतन्तो म् दु 1 thyroid cartilage

2

5816

मणि म. (f only) L 2 f sin has

L.

5317

~~5317~~

X

Carum carui n कारवी Bhpā,

हि गुपरी — उग्रगन्धा,

548

5318 ~~st~~

Caruncula lacrymalis

n चरीतः W.

a follower of cārvāka

लौक्यायतिकः

R. a follower of the

cārvāka doctrine

कण्डकोटः L

the materialistic system of the

cārvākas

पञ्चागुप्तः L.

carve ^I vb उत्कृत्, उत्कृत्ताति śBr, Mn, Yājñ,

MBh, Ragh, etc.

I II आतक्ष jātakam पिश (पिश) cl (Dhā-

tup. 28.143) पिशाति ved, also पिशते.

to carve (meat) क्षद् cl क्षदते AV¹⁰.

6.5 ? to carve out निस्तक्ष, निस्तक्षति

RV, AV, Śārikhṣr.

carving n

carving ^I n क्षदनम् W.

to form by carving आतक्ष, jātakarm

wood-carving दारुकर्मन् n kād.

carver n. II पोशीतृ m vs.

one who carves पोशीतृ m vs.

आभिक्षतृ m RV 2.29.2 & 7.21.8

one who carves anything क्षतृ m

(Pāṇ. 3.2.135, Vārtt 6.6.4.11, RV

6.13.2, AV ŚBr, ŚāṅkhŚr

carved adj. I उत्कीर्ण.

I II पेशीकृत म.

carved (as timber for a building)

वार्धित.

I II carved out वितृष्ट सं. ~~carved~~

carved out of a wooden post (a statue)

स्तम्भोत्कीर्ण MW.

Caryota unens

n II स्वजवृक्षः L

— मद्यदुमः L — माडः L —

मोहकारिन् m L — रज्जु 1 (1) 1

sometimes m L — वितानकः

वितानकम् L.

Cascade न । I प्रपातः L — निर्झरः लघु,

kaṇ, etc (निर्झरम् R 4.13.6 निर्झरी L [निर्झर] आ)

[निर्झर क आ ऽबन्धयि] निर्झरणम् Pañcad).

। II प्रस्त्रवणम् L — वारिप्रवाहः L —

वेणि क L — सरा L — सरि क L

— सरी L — स्तू क L.

water from a cascade झरनोदकम्

नप३ (झरनोदक.)

Case n | I कोशः AV, ChUp, MundUp, Tup,

Pār Ch, Bhp, कोशम्, — ~~क~~ धानम्,
धानी.

| II कुलायम् AV, TS, ŚBṛ, etc कुलाय.

(in later language) Pāñcat, etc

— कोशकम् Mārkap 11.5 — निचालः

V^Cair — निचालकः, निचालकम्.

Hear — निचुलकः Bālar 6.42 —

पीठम् (rarely चीठी) Rājat,

Var, Sch — प्रसङ्गः S & S, Mn, Samk.

Pām, Sch — भाण्डम् (ifc f आ)
MBh, Kāv, etc मञ्जूषा

Mn, MBh, etc — मञ्जूषा L —

वेष्टनम् MW

being in a case नि.चुलित mfn

Balar 47.53 a case enveloping

the personal soul जीवकोषाः BHP

~~5127~~
5327 ४

5.22 f, 10 जीवमन्दिरम् २ a case

round an elephants tusk दन्तप्रवेष्ट

is 18.47 The ~~same~~ innermost

case of the body आनन्दमयकोषः

an interior case अन्तरकोषः

a jewel-case भूषावेष्टी Kural

a little case formed by rolling

up paper etc (used for holding

any small articles of grocery

खल्लः सुसर 1.6 one who makes

cases काशकारः R 4.40.26 ,

काशिकारः Hariv ~~12.8~~ 12831 ,

काशिकारी VS 30.14 a round

case सम्पुटकः 2 a round covered

case (for jewellery etc) सम्पुटः

ifc. f. आ. - Nilak.

2. II पातः Sāmkh Br — व्यवस्था Rājat W

— समयः (ibc b आ) Pañcat, Hit

— स्थानम् (स्थानः Siddh) Yājñ

Pañcat, Vajracch — स्थलम् Sāh,

Sarvad.

according to the state of the case

अर्थात् abl ~~is~~ belonging to

a case स्थलीय. mfn the case

in question प्रक्रमः (यदि) अ) MW

(in law) a case not provided

for by the Sāstras and to be

decided by the judge, ^{or king.} प्रकीर्णम्

in case of litigation व्यवहारपदम्

gājn in both cases उभयथा

ŚBr, Pān, Vikr, etc - उभयत्र

RN 3.53.5, ŚBr, MBh, Mn, etc

(prob) in each case व्यतिसृत्य MBh

12.4402 in each single case

व्यवस्थायाम् } loc in every case

प्रत्यर्थम् Pāṇ 2.1.6, Sch in every

case that arises शनकैः RV, etc

in no case सर्वत्र (with न) in one

case - in the other case कुत्रचिद्-

कुत्रचिद् in the case of प्रयोगे loc

Kās on Pām 1.4.25, 26 etc.

in this case II इह

II इदानीम् RV, SBṛ, Ait, Ragh

— इहसमये :

the one case एकपक्षः one of two

cases पक्षः (ifc f ज्ञा, or इ)

Pām, Sch — कल्पः Sarvad

a particular case पक्षान्तरम् ८

a particular case of procedure

विचार: (ifc f आ) pleading a case

in court कार्यार्थिन् mfn Mricch,

comm or Mn 7.124 the proven

tion of (similar) cases प्रसङ्ग-

निवारणम् Kull on Mn 8.334

relating to a case स्थलीय mfn

stating a case पक्षवाद: MBh

the true state of a case अर्थतत्त्व

3 I विभक्ति f TS, Br, etc. : ~~in gram~~

3 I विभक्ति f TS, Br, etc.

3 II व्यक्ति f W.

(in gram) any case of प्रकार!

(gen or comp~~er~~) Prāt applicab~~le~~

applicable to all cases of a

न~~oun~~ noun सर्वविभक्तिक म~~fn~~

R, Sch being in a different case

relation अधिकरण KapS, Sch, Vām

being in the same case relation

with, समानाधिकरण mfn (instr or

camp) Tar Kas, Sarved, etc

belonging to all the cases of a

noun सार्वविभक्तिक mfn R. Sch

(in gram) case-power शक्ति

Pāṇ 2.3.7, सच कारक common

case relation समानाधिकरणम् MW

complete case termination

प्राप्त विभक्ति containing words

in different cases (as Bahuvrīhi)

व्यधिकरणपद mfn Laghuka 1036

relative
relative case चतुर्थी (scil विभक्ति)

Pāṇ having a case termination

सविभक्तिक mfn Pat^m the idea

conveyed by a case (ingram)

शक्ति † Pān 2.3.7 Sch कारक

identity of case relation

समानाधिकरणम् Pān, Sch

the notion of a case कारकम्

in the yājñā formulas especially

the cases of Agni विभक्ति

lacking case-terminations

विनिर्भक्त मfn Pat not taking

every case-termination

असर्व विभक्ति मfn Pan 1.1.38

relating to a case termination

वेभक्त मfn Pat relating

to the case-terminations

सर्व मfn Pan 5 366-Sch

(in gram) technical term for
the case - ending i (Substi-
tute for ja and sa in
neuters वि the termination
of the 4th case चतुर्थी (scil
विभक्ति) Pāṇ together with
the derivative^v case forms
सप्रवाद mfn R Prāt

5340 ~~5440~~
16

with the case forms सहप्रवाद

mfn R Prāt सप्रवाद .

casement आकाशजननी śāntip

2638 .

cased adj निचुलित Bālar 4.53 .

cased in armour कृतसंनाह .

5341

~~5341~~ 5

cash

n

1 I

मुद्रा ।

5342 x

cashew-nut

h अमरनाथ

MBh, Susha, Pura.

— o —

Cask n II कोशः RV, AV, सु३, कोशम् L.

a big cask कबन्धः, कबन्धम् (some-

times written कबन्ध) RV, AV 9.4.3.10 :

2.3 a cask to hold fluids (applied to

water clouds or water receptacles in

mountains) फलिशः RV devine cask

देवकोशः AV, Tāndya B३.

Casket न । I पुटः २ सम्पुट — वासनम् Yājñ.

being in a casket वासनस्थ म० Yājñ

a little casket पेटक म० (इका) न Daś,

Sāy, Kull.

a round casket । I समुद्रकः, समुद्रकम्

Daś, Ratnâv, etc — समुद्रः (i० + आ)

Yājñ, VarBṛṣ, KaMāś समुद्रम् — समुद्रकः

a round covered casket (for jewellery etc)

सम्युटः Nīlak.

Cassia alata n I I खज्जन्धः Gal,
खज्जन्धः L — दद्रून्ध mfn L.

III अम्बुपः L — कुरणाक्षः,

कुरणाक्षः, कुरणारव्यः, कुरणारव्यकः

L — राजस्वन्धः, राजारव्यः L.

the plant *Cassia alata* (used for
the cure of ringworm)

एडमजः Car.

Cassia auriculata

n

तमरवल्लो

Np91 — तमरवट L.

— o —

Cassia bark n I I त्वच् + Var Brs 77.6.12.24

. 32 --

I II गन्धवल्कलम् L — त्वचम् L — त्वचान्

पत्रम् L — वराङ्गम् Bhp२ — वराङ्गकम् L

वराङ्ग — शीतम् L — सिंहलम् L सिंहल —

सुरसम् (only L) — स्वर्णश्रीमिकां ५.

the bark of cassia ~~क~~ वल्कलम् ५

the bark of cassia tree विज्जुलः L

5349 2

Cassia bark and cardamom एगोला

Sub 1.44.

— o —

5350 X

Cassia esculenta

ohoh 21: —

यूट L.

—

Cassia fistula n I. स्वर्णभूषणः Bh p n

— स्वर्णश्रीफालिका Bh p n.

I II वर्णः L — प्रग्रहः (ibc आ) —

L — मन्थानः L — व्याघातः L

— शणालु m शणालुक्ः L —

शंभातः MW — सुपर्णः L — सुपर्णकः L

स्वर्णपुष्पः L — स्वर्णपुष्पा, स्वर्णपुष्पा L

— स्वर्णद्रु म L — स्वर्णाद्रु L

— हैमपुष्पः (only L).

the plant Cassia pistula

अपालद्रुः — अरुजः —

अष्टवान्तव्रात्रवः the tree Cassia

pistula कृतमालः

Sush, कृतमालकः L the

Cassia tree (Cassia on

cathartocarpus pistula)

कुष्ठ सूदनः L subduing

leprosy the Cassia tree

कुष्ठ सूदनः L, कुष्ठ हरः Gal.

5354X

Cassia senna n तनुवच m Np

तपनः Np

Cassia sophora

I कासमर्दः Suisse, कासमर्दकः L.

कासागि m L.

II (The plant) अरिमर्दः — कनकः L —

(~~कासमर्द~~ ⁰ ~~कास~~) कालः L — (the plant) कालद्रुतः

car 3.8 — जरणः L — पत्रोपस्करः —

बिमर्दः L.

~~the plant Cassia-Tora, अमर:~~

~~the plant Cassia Tora.~~

~~used for the cure of ring-~~

~~worm) पुष्पाङ्गुली कार.~~

Cassia Tora । I प्रयुनाट ५, प्रयुनाड

Sus ५, प्रयुनाड or प्रयुनाट ५, प्रयुनाड

Sus प्रयुनाट ५ — पुष्पाङ्गुली, पुष्पाङ्गुली:

Bhp — चक्रगजः L, चक्रपद्माङ्गुली: L,

चक्रमर्दः Sus ५. १. ॥, चक्रमर्दकः L.

— मेघलोचनः Bhp६ — पद्माटः Bhp६

। II उरणाक्षः, उरणाक्षकः, उरणारव्यः,

उरणारव्यकः L — रवजुद्धः ५१,

रवजुद्धः L, चक्रमर्द — गजारव्यः,

गजारव्यः L — लोकाशिक्षणः L (v. l.)

लोकाशिक्षणः) — लोकाशिक्षणः L —

दक्षिणः L — दृढवीजः L —

प्रपञ्चाः L — मेघकुसुमः L — मेघाक्षी-

कुसुमः L — मेघाक्षी L — विमर्दकः L

— शिम्बः L.

the plant Cassia tora शम्बः

L — (used for the cure

of wringworm) (उशीरः Car.

Cassyta filiformis

n | I

दे: सपरी Sush, Bkpr, L.

III खवल्ली L, = जाकाशवल्ली

व्योमवल्लिका L.

The creeper Cassyta filiformis

जाकाशवल्ली L the plant

Cassyta filiformis Lin

अमर वल्ली L.

Cast । I क्षिप् cl 6 क्षिपति, क्षिपते (MBh, etc.

cl 4 क्षिप्यति only Bhatt.) AV 9.1.10 & 20,

MM, MBh, etc — अस cl अस्मति, असे

RV, etc.

II अज् cl । अजति — इष् cl 4

इष्यति & 9 इष्याति RV — ईर् Caus

ईरयति — उदीर् Caus उदीरयति R, Ragh, etc.

III Caus अर्पयति AV 10.9.1, Ragh, etc. —

कृ ८ 6 किरात (Pām 7.1.100) RV 1.32.13,

MBh, etc — प्राक्षिप् , प्राक्षिपति , प्राक्षिपते

Mm , MBh , Kāv , etc — प्रभृ , प्रभरति ;

प्रभरेत RV — प्रवेश्य Nom प्रवेश्यति MBh

— प्रव्यप् , प्राविध्यति RV , etc — प्रहि ,

प्राहिराप्तेत , प्राहिराते , प्राहिष्वति , प्राहिष्वते Kāv ,

Pur — प्रास् , प्रास्यात RV , etc —

प्रेष् Caus प्रेष्यात MBh , R , Bhett — सृज्

८ 6 (Shatap 28.121) सृजति (Ved. & also

सृजति and once in AV सर्जति) RV, etc. —

सम्प्रक्षिप् , सम्प्रक्षिपति , सम्प्रक्षिपति MW —

सम्प्रेष , सम्प्रेष्यति MW — हि ८ 5 (Shatap

27.11) हिनोति (Ved also हिनुते , हिन्वति ,

हिन्वति) RV.

1. III इल् ८ 6 इलीति L — क्षप् ८ 10

क्षपयति Shatap 35.84 — क्षेप् ८ 10

दीर्घयति ṣhātup 35.23 — दिव् ८ ५

दीर्घयति, दीर्घयते — प्रथ् ० पृथ् ८ 10

प्राथयति ० पार्थयति — बिस् ८ ५ बिस्स्यति

Voṣ — मि ८ 5 (ṣhātup 27.4) मिनेति,

मिनेति ṣhātup — मोक्ष् ८ 10 (ṣhātup

33.57) मोक्षयति ṣhātup — विल् ८ 10

बिलयति ṣhātup 32.65 — सि. —

व्यस्, व्यस्यति

to cast about व्यस , व्यस्यति to cast

against प्रतिदिक् , प्रतिदीव्यति Pām 2.3.59

इह to cast (also dice) प्रयुज् ,

प्रयुङ्क्ते (rarely प्रयुनीक्ते) MBh , Kāv ,

etc. — निर्वृत् (only in fut

निर्वत्स्यामि MBh 4.24 [B]) to cast

asunder व्यस , व्यस्यति. to cast away

~~क्षिप् ८ ६ क्षिपति , क्षिपते (MBh , etc. ८ ५~~

to cast away II क्षिप् cl 6 क्षिपते,

क्षिपते (MBh etc cl 4 क्षिप्यते only

Shatl.) Bharta 2.69, Kathās —

उत्सृज् , उत्सृजति , उत्सृजेते — व्यस् ,

व्यस्यति.

I. II अवम्फ् Nir 5.17 — चम cl 1

चमति (चमति Up, MBh) MBh 5.7209

— समवक्षिप् , समवक्षिपति MBh. ५०

to cast (dice) पत् Caus

पातयते (also पातयते) Mariva,

Kathās — वप् cl । (Whitup 23.

34) वपाति, वपते RV, etc. to cast

• to cast

down II निक्षिप्, निक्षिपते Yājñ, MBh,

R, etc — प्रभंश Caus प्रभंशयति

Swiss.

II निष्प्रि, निष्प्रियात RV — सर्ग (acc

with कृ) RV.

to cast down upon उपास , उपास्योत

RV 6.42.2 इभ्र , कृत्ये — समवसृज ,

समवसृजोत (loc MBh to cast forth

उत्सृज , उत्सृजोत , उत्सृजोत to cast

hither and thither विक्षिप् ,

विक्षिपति ; विक्षिपते MBh , kār , etc

to cast lots उंश प्रास् Tānd Br ,

to cast off I अणकृ MBh, etc

— विहा, विजहाति MBh, Kāv, etc

— व्युदस्, व्युदस्यति MBh, Kāv, etc

— विसृज्, विसृजति Mn, MBh,

etc.

I II निक्षिप्, निक्षिपति MBh, R, etc

विनिक् कृ Mn.

to cast off (said of a serpent

casting its skin) निर्मुच्य Pass

निर्मुच्यते (५० वचस) Maricch ३.१ .

to cast off (a garment) विवृत

caus विवर्तयति kiranyân to cast out

परिवृज् , परिवृणक्ति Ait Br ———

प्रोत्सृज् , प्रोत्सृजति kiranyân to cast

round पर्यस् , पर्यस्यति , पर्यस्यते

AV , Ait Br ——— परिधा , परिदधाति ,

प्रीरधत्ते to cast the skin (said

of a snake) वेष्टे ८ । (ohātup

8.2 वेष्टे R to cast through क

Caus अर्धर्यात AV — उदस ; उदर्यात.

to cast up wards II उदीर Caus

उदीरर्यात.

III उध्रास् ८ 10 उध्रासर्यात, उध्रासयते

ohātup, Vop — तस् ८ 4 तस्यात

shatup 26.103 (Vop) — चस् cl 9 and

10 चस्नागते, चासयाते shatup 31.52 ,

33.68 to order to cast into

प्रक्षिप् Caus प्रक्षेपयति MBh. — मुच्

cl 6 (shatup 28.136)

2I — मुच् cl 6 (shatup 28.136) मुञ्चति,

मुञ्चते Yājñ., MBh., R., etc — विसृज्

Caus विसर्जयति Āśeṣy., MBh., etc —

विसृज् , विसृजति (cf also) RV, etc

— न्यस् , न्यस्यति , न्यसति (loc) RV,

etc.

2 II आमुच् , आमुज्यति MBh , Megh, etc

— विमुच् , विमुज्यति , विमुज्यते MBh,

R, etc — व्यपसृज् , व्यपसृजति MBh

— व्यवसृज् , व्यवसृजति , व्यवसृजते MBh

संसिच् , संसिज्यति , संसिज्यते RV, AV, Śukr

to cast (a measuring line)

सृज् cl 6 (shatub 28.121) सृजति

(Ved and etc also सृजते and once

in AV सृजति) RV to cast anything

out of molten metal etc सिञ्च

cl 6 (shatub 28.140) सिञ्चति, सिञ्चते

(once in RV 10.96.1 सिञ्चते) (2 acc)

RV, AV, AitBr to cast blame on

any one लिप् Caus लेपमांत Sāy
~~~~~

to cast on अभ्यवकृ R, Lalit to

cast one's self into आत्मानं विमुच्य,

विमुञ्चते, विमुञ्चति (loc) Utharar

to cast upon संनिविश Caus संनिवे-

शयति (loc) MBh ————— प्रतिप्रास्,

प्रतिप्रास्यति Kāty is to cast upon

once more प्रत्यावप्, प्रत्यावर्पति

Kaus, Mān Gr to intend to cast

मुच desid मुमुक्षात्, मुमुक्षात् Ragh

desiring to cast मौक्तुकाम mf

MW.

Cast I द्वेषः W — पातः MBh, R,

Pāncat. — ~~क्षेपन्~~ in Tāndya Br 6.4

1. द्वेषन् in Tāndya Br 7.6.4 —

प्रसिति f. VS, TBr cast of the dice

गल्हा: AV 4.38.1 f. Yājñ 2.199, MBh

2.5.

casting I I क्षेपः W — प्रक्षेपः —

निपातः Kum 3.15.

I II पर्यसनम् W — प्रपातनम् Marine

— प्रासः Bh, Shs — प्रासनम् Shs,

jaim — विक्षेपः Ragh, Vto.

the act of casting क्षेपणम् Nir 2.28,

MBh 4.358 1400 act of casting

dice अक्षपातनम् The act of casting

उद्धारणम् MBh casting a bolt

वर्धयिन्ति वर्धयन्ती RV casting dice

अक्षपातनम् casting off विसृंसनम्

Git casting off the body शरीर-

न्यासः Apart casting (of missiles)

प्रयोगः MBh, R, etc. casting on

निक्षेपः (loc, comp) Megh, Sāh.

casting out उदासः casting

upon पातः MBh, R, Pañcat.

2I विसर्जनम् R. — विसर्गः MBh, Ragh,

BhP — मुक्तिं ५ Marine —

मोक्षः (५ ५ आ) MBh, Kāv, Bur.

2II आवापः.

the act of casting (a glance of)

th

The eyes) पातनम् Kathās casting

(a glance of the eyes) पातः Ragh

casting (a look of the eyes) पातः,

Ragh 'casting away विमोक्षणम्

Sringār — उत्सर्गः Gaut, Kum.

casting glances । इ दृष्टिर्विधेयः

Kāre — दृष्टिर्विधेयः Sak

(chēry) 16.1 — मृत्कचक्षुः ३५

casting lewd glances कटाक्षविक्षणम्

casting (of glances) विसर्गः MBh ,

Ragh , Bhp casting (of metals)

सेचनम् Cat casting rays (said

of the moon) पाटन्यासः Sak —

मोचन म् (ई) ॥ (ifc) धृत् .

Caster iI क्षेप्त म् (Pan 3.1.94,

Sch.) R 4.9.84 & 18.21 one who

castes side glances विभ्रान्तनयन

mfu R — क्षेप mfu क्षेपा, मिर्दादि

not casting अंमनि mfu AV 5.6.

9.8 10 VS, TBr casting off

विस्त्रंसन mfu TBrh, sāk casting

aside क्षिप्यमाण mfu W casting

away shame मुक्तलज्ज R, kum

casting no shadow अश्र्दाय mfu

RV 10.27.14, Śhr 14 — आह

Lapartide implying casting)

Cast adj. II क्षिप्त RV 1.129.8 MBh,

etc — अस्त Ragh 12.91, Śhr 3.

I म आक्षिप्त — आयस्त L —

अविद्ध Mn — प्रविद्ध RV, etc

— प्रवेरित MBh (च. १.) — प्रास्त

Br Ar Up, Mn — विनय L —

हमिति L. ~~cast about~~

cast about पर्यस्त MBh, Kum,

Amar cast at प्राक्षिप्त cast

away अपविष्ट MBh cast away

विष्कृत RV — अपवर्जित —

cast (dice) न्युप्त RV, etc.

cast down I अचकृत —

न्यस्त.

II नीचोन RV, etc — उदीर्ण

— Var Brs cast into (said

of an arrow) अर्चित (loc)

Ragh 8.87.

cast off I निरस्त ऽBr, Mn,

MBh, etc also निरस्त R —

व्युदस्त MBh, Kāu, etc.

II नैसर्गिकं divyāu — परावृत्त

RV 4.30.16 — प्रहीण Gaut —

समाक्षिप्त MBh. cast out

cast out प्रोद्गर्ण सि-यान

cast up उद्गत ~~मर्त्य~~ L ———

उदस्त.

The cast off skin of a

snake अहिनिर्वृयनी SBz 14

SBz A 2 Up The ——— अहिकोशः L

लोचकः he clothed in

the cast off skin of a deer

मृगनिर्मेकिवसन MBh not cast

down निरवसादम् (आ) = Git

not cast down अनुत्त RV

one who has cast beyond

अत्यस्तम् Pāṇ. 2.1.24 one

who has his face cast down

विनतानन MBh something

cast into a crucible to

examine if the metal it

contains is in fusion इषिका

L.

2I विसृष्ट RV, etc — निसृष्ट R,

Marine, BHP.

2II आमुक्त — कीर्ण R, etc

— प्रणीत MBH — प्राचित

W — मित W.

cast (as iron) सेकिम Pān

U.2.20 Vārta, 2. Pat cast (in

a law suit) पराजित RV, etc.

cast into उत्सृष्ट cast iron

कान्तनौहम् L cast upon (as

eyes the mind etc) ग्रहित

ifc Kālid, BHP having

the eyes cast round पर्यस्त -

cast (as iron) सेकिम Pān

4.2.20 Vārta, 2. Pat cast (in

a law suit) पराजित RV, etc.

cast into उत्सृष्ट cast iron

कान्तनौहम् L cast upon (as

eyes the mind etc) ग्रहित

ifc Kālid, Bhp having

the eyes cast round पर्यस्त -

विलोचन Kumb पर्यस्तदिन (4V)

after cast (as iron) बहुधात

SBz one who has cast off

he does not care for)

his own self विसृष्टात्मन R.

to be cast । I द्वापणीय म्ह.

2 = वाप्य. Kavis. 2

to be cast at विमोक्तव्य tadoo

विमोक्तव्य (dat or loc) MBh

to be cast down निपात्य

रेवदितव्यम् impers R,

3.49.57 to be cast forth

प्रक्षेपणाय MW to be cast into

क्षेप्तव्य Kathas 71.174 to be

cast (missile) प्रयोज्य MBh,

Marine difficult to be cast off

दुरपास Naish 5.130 having

cast up उदस्य to be cast

upwards उदीर Caus Pass

उदीर्यते R to be cast down

दो pass दायित Bhojapr, Rajat

to become cast down ग्लै

Caus ग्लपयति ग्लापयति also

ग्लपयते MBh 13. 4694) MBh 3. 5.

1650 to cause to cast into

अन्तर (क्षिप् Caus क्षेपयति

Kathās 13.160 ——— प्राक्षिप्

Caus प्रक्षेपयति MBh.

to wish to cast मुच ^{desid} ~~desid~~

[← मुमुक्षति, मुमुक्षते Ragh.

caste n ।। वर्णः (वर्णम् & अर्घ्यार्चदि) (ifc & आ)

Rv, etc — जाति & Katyśr 15, 11n,

yājñ, etc, जाती MBh 14.2549.

।। कुलम् (ifc & आ) — जातिधर्मः W —

योनि m & (in Rv only m & sometimes योनी)

11n, MBh, etc.

according to caste यथावर्णम् Bhp,

vait — जातिः 11n 10.11 according

to the laws of caste यथावर्णविधानम्

BhP according to the observance of

caste वृत्ततः W according to the

rules of caste यथावर्णविधानम् BhP

another caste वर्णान्तरम् Apast appli-

cable to caste कुलव्यापिन् mfn att-

aching to caste कुलव्यापिन् mfn

being all one caste एकवर्ण mfn MBh3

3

5395

being of equal caste समवर्ण mfn (आ)n

Mn 8.269.9.156 being of the best

caste उत्तमवर्ण mfn Hit belonging

to a man of the third caste तैश्च

mfn MBh belonging to another

caste विजाति mfn kull, विजातीय

mfn Sarvad, kull belonging to

one of the same caste सावर्ण mfn

MW.

belonging to the caste of II वर्णिन्

mt (इनी) n (ibc) — जात्य mtu ibc

MBh 13, R 2.50.18, Pañcat.

II ~~योनी~~ योनि mt (in RV only m

t sometimes योनी) ibc.*

belonging to the caste of Brahman

ब्राह्मणवर्णिन् mtu Pañ 5.2.132, sch

belonging to the same caste सावर्गिक

m̐ (ई) n Mār̐kP belonging to the

same caste सजाति m̐n' m̐n, Yājñ

belonging to the second caste क्षत्रान्वय

m̐n R 1.1.96 — क्षात्र m̐ (ई) n m̐n

7-87, Yājñ, MBh, etc. born of a mother

belonging to a high caste than the

father त्रिलोमज m̐n VP

विलोमोलन्न मह विलोमजात मह BHP

मह, विलोमवर्ण मह L the Brāhma-

nical caste ^हब्राह्मणजाति † W, ब्राह्मण-

जातम् SB१, ब्राह्मणजम् मह. caste and

order वर्णक्रमम् sak. caste by caste

प्रतिवर्णम् Gant the caste of the

Brāhmanas ब्राह्मणकुलम् BHP caste

only (but not the performance

of special duties) जातिमात्रम् W

the condition of a member of

Śvapaca caste शपचला, शपचत्वम्

W Bh condition of caste वर्णता

W Bh, वर्णत्वम् sūtr, kull, etc con-

sisting of the four castes चतुर्वर्णमय

mfn Ragh 10.23: contrary to caste

(where the mother is of higher caste

than the father) प्रतिलेभ mf (आ) n

in difference of caste वैजात्यम् न →

विजाति to in excluded caste बाह्य

mf (आ) n man, MBh, etc exclusion

from caste वैजात्यम् in exclusion

expulsion from caste वैक् वैवर्ज्यम् in

वर्णवैवर्ज्यम् first caste man ज्येष्ठवर्णः

in यवम् 2.19 4th

caste चतुर्थः १ four castes चतुर्वर्ण

(in comp) a girl of agricultural

caste. वैश्यकन्या mn 10-8 a good

caste सुवर्णः mn having caste

वर्णोपेत mfn w having one caste

only एकवर्ण mfn MBH3 identity

of caste सावर्णम् w an inferior

caste उपवर्णः १ in order of the

castes वर्णक्रम 8.24 and 9.

85 a kind of low caste चिकित्सकः

Kārand a kind of mixed caste

काष्ठः Brahmap ^{lose} to ~~lose~~ caste

पत् cl । (Dhātup 20.15) पतति (ep also)

पतते) chup, mn, yājñ, etc loss of

caste जातिध्वंस m 12 — पातकम्

GSSS, Mn, MBh, etc losing caste

पालुक mn MBh 12.3444 a man of

low caste विवर्णः W a man of the

lowest of the four original castes

शूद्रः RV, etc (IW: 212, etc) a man

of the Vaideha caste (said to be

the offspring of a Sūdra father and

Brāhman mother) वैदेहः mn, MBh;

etc a man of the third caste

वैश्यजातीयः L — विश् t (m

only L) ~~a man of the third~~

विश्य mfn AV, VS a man of

third caste (whose business was

trade as well as agriculture) वैश्यः

RV, etc . mark of caste जातिलक्षणम्

W mark of sameness of caste

सावर्णह्यम् L a member of the

second caste भूत्रम् (गुणा अधीर्वादि);

man, mBh, etc no connection with

any caste अवर्णसंयोगः Ap occa-

tioning the death of a man belong-

ing to one of the four castes वर्णि-

वधः mW.

of a different caste II भिन्नवर्ण mW

— भिन्नजातीय mW mW.

1 II अस्वजाति mfn Mn 9.86.

of all the four castes चतुर्णामपि

वर्णानाम् of good caste सुवर्ण mfn

(आ) n MBh 13.2607 — सुजाति mfn

man of low caste हीनवर्ण mfn

Jātaka, हीनवर्ण mfn Hit of the

same caste एकयोनि mfn Mn

9.148 one who has lost from his

caste वैवर्णिकः divyāu order of

castes वर्णक्रमः Prak a particular

पञ्चकः
caste VP — कायस्थः yājñ, मशि-

ech, etc a particular mixed caste

सुललिकः L — डिष्टिकः L — पागलः

L — सौधन्वनः ṛāṭyās a parti-

cular caste (said to be a tribe of

mountaineers) लट्टः (only L) peculiar

to the second caste ग्रात्र म

(३) न म 7. 87, Yājñ, mBh, etc.

a person belonging to one of the

four castes वर्णिन् म Yājñ, kām

a person of lower caste स्थपति

m kātyās produced from castes

वर्णन mfn VarBṛS a proper duty

of caste कुलचारः relating to every

caste सार्ववर्णिक mfn Gaut, MBh

relating to one caste ऐकवर्णिक

mfn MBh relating to one of the

same caste सावर्ण mfn MBh rela-

ting to the second caste द्वान्न mt

(ई) n Mn 7.87, Yājñ MBh, etc.

secession from caste वैवर्षम् n, वर्ण-

वैवर्षम् son of a man and woman

of the same cast सजानि m w son

of a man of the second caste क्षात्रि

m Pāṇ 4.1.138, Kāś state of caste

वर्णता म३५, वर्णत्वम् सु३२, क३३, etc

(a brāhman) who lives only by his

caste (without sacerdotal acts)

आतिमात्रोपजीविन् mfn mn 8.20.12.114

— आतिमात्रजीविन् mfn L 4th

wife of a man of the second caste

क्षत्रियाणी Vop 4.24 women belong-

ing to different castes नानाश्री म

pl Mn a woman belonging to the

second caste क्षत्रियका, क्षत्रियिका

पर 7.3.46, कविस क्षत्रियाणी पर 4

1.49 Vārtt 7° a woman of one's

own caste इति MBh a woman

of the same caste ^{Gaut} सर्वणी ~~Gaut~~

Āpast a woman of the third

caste अया VS, etc Pāṇ 4.1.

49; Comm. ~~a woman of the third~~

एव — अयाणी Pāṇ 4.1. 49, Comm.

